Nakladatelství
ACADEMIA

EDIČNÍ PLÁN
2013 / 2014

R. H. Fric
OSVÍCENÍ V TRA
GNOSTICKO-TEOSO
A ALCHYMICKO-ROSENKŘ
TAJNÝCH SPOL
DO KONCE
18.

ACADEMIA

Vážení a milí čtenáři,

toto úvodní slovo píši ve chvíli, kdy není jisté, jaká bude uzákoněna sazba DPH na knihy od 1. ledna 2013, není jisté, kdo bude příštím prezidentem České republiky, podle některých škarohlídů dokonce není jisté, zda bude tento svět za pár dní existovat. V tomto věku nejistoty, kterým 21. století možná pro mnohé z vás je a bude, bych vám rád nabídl jednu jistotu. Pokud zalistujete edičním plánem Nakladatelství Academia, snad zjistíte, že jistota dobré knihy, ať už klasické, nebo elektronické, existuje a že se budu snažit i v roce 2013 se všemi svými kolegyněmi a kolegy vám dobré knihy přinášet v takové míře, abyste nemuseli značku Academia opustit ani na jeden den v roce.

Přeji vám příjemnou, ničím nerušenou četbu,

Jiří Padevět

KONTAKTY

Nakladatelství Academia
Středisko společných činností AV ČR, v. v. i.
Vodičkova 40
110 00 Praha 1

Jiří Padevět
ředitel
padevet@academia.cz

Viktorie Gjurišičová
manažerka velkoobchodu a zástupkyně ředitele
gjurisicova@academia.cz

Michaela Procházková
vedoucí redakce
prochazkova@academia.cz

Milan Bobek
vedoucí výroby
bobek@academia.cz

Gabriela Kermesová
manažerka marketingu
kermesova@academia.cz

Šárka Hakenová
manažerka maloobchodu
hakenova@academia.cz

www.academia.cz
www.academiaknihy.cz
www.eknihy.academia.cz
www.ivanklima.cz
www.ivankraus.cz
www.facebook.com/nakladatelstvi.academia
www.twitter.com/NaklAcademia
a také Nakladatelství Academia na Google+

OBSAH

21. STOLETÍ	5
ATLASY A PRŮVODCE	11
EUROPA	21
GALILEO	25
GERSTNER	29
HISTORIE	31
JUDAICA	41
LINGVISTIKA	45
LITERÁRNÍ ŘADA	49
MOŽNÉ SVĚTY	53
ORIENT	55
PAMĚŤ	59
PRŮHLEDY	67
ŠŤASTNÉ ZÍTŘKY	69
UMĚNÍ	75
V. V. I.	79
VIZUÁLNÍ STUDIA	81
ŽIVÁ A NEŽIVÁ PŘÍRODA	83
ZOOLOGICKÉ KLÍČE	87
SPISY JAKUBA DEMLA	91
SPISY ZÁVIŠE KALANDRY	93
SPISY IVANA KLÍMY	94
SPISY STANISLAVA KOMÁRKA	96
MIMO EDICE – HUMANITNÍ	99
MIMO EDICE – PŘÍRODOVĚDNÉ	111
REJSTŘÍK AUTORŮ A EDITORŮ	119
REJSTŘÍK TITULŮ	120

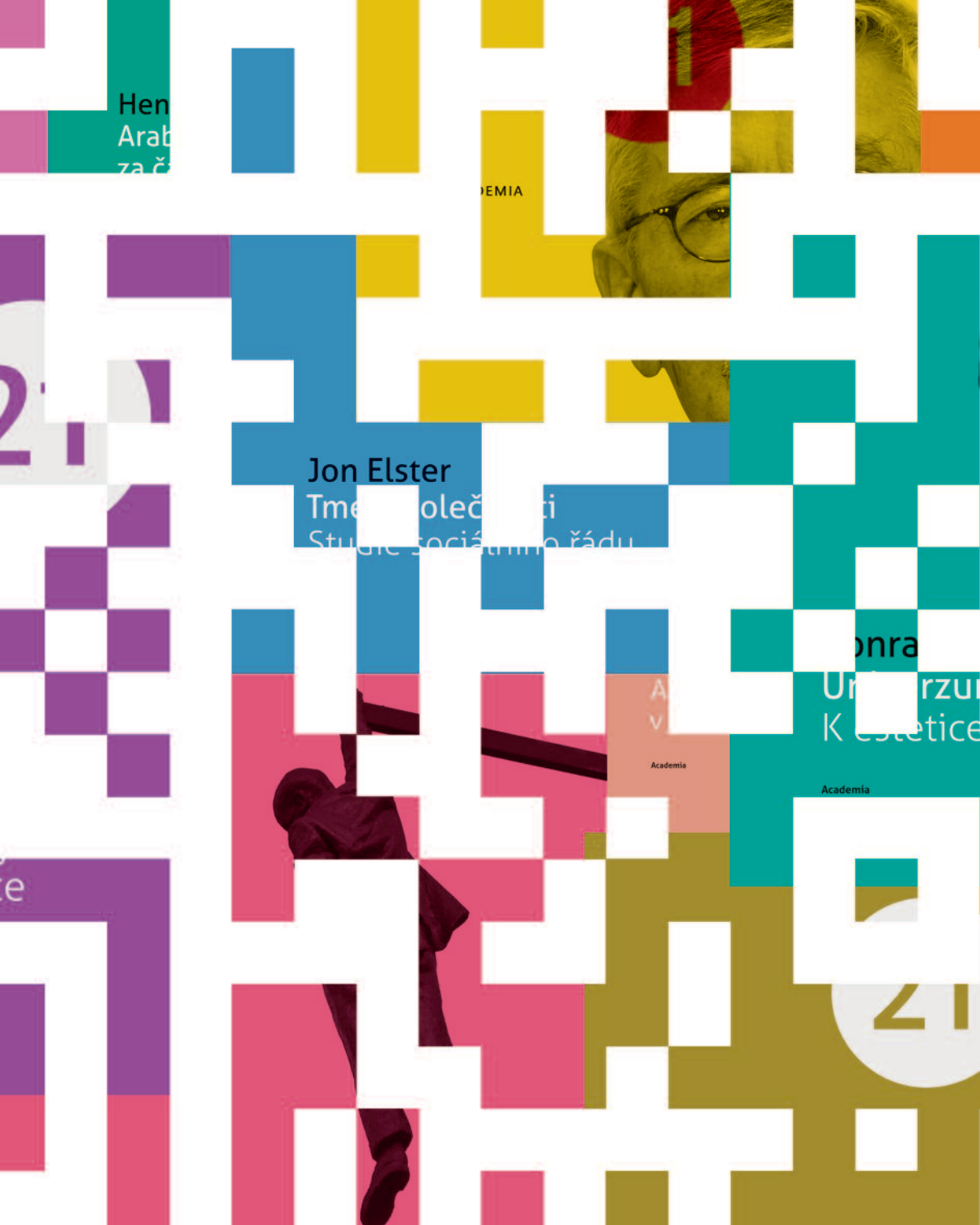
Jon Elster
Academia
Academia

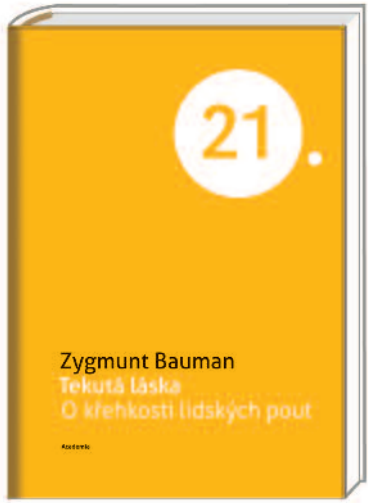

Zygmunt Bauman Tekutá láska. O křehkosti lidských pout

Hlavní postavou této knihy je člověk naší „tekuté moderní" doby – člověk bez pout, bez pevných a trvalých vazeb, které by mu daly možnost přestat opakovaně usilovat o sebedefinování a sebeprosazení. Tento člověk navazuje vztahy takřka na potkání. Nikdo mu ale nedokáže zaručit, že tato pouta vydrží. Navíc má potřebu vázat se volně, aby se zase, změní-li se okolnosti, mohl co nejrychleji a nejsnáze odvázat – což se v tekuté moderní společnosti děje zas a znovu. Zvláštní křehkost lidských pout, pocit nejistoty, kterou tato nestálost vyvolává, a rozporuplná touha navazovat stále nové vztahy, ale raději nikterak pevné, jsou hlavními tématy této knihy Zygmunta Baumana, jednoho z nejoriginálnějších a nejvlivnějších sociologů dneška.

— Přeložila Zuzana Gabajová

Jon Elster Tmel společnosti. Studie sociálního řádu

Otázka, kterou si klade Jon Elster v této pozoruhodné knize, zní, co drží společnosti pohromadě a zabraňuje jim, aby se rozpadly v chaosu a válce. Elster analyzuje dva pojmy sociálního řádu: stálé, předpověditelné vzorce chování a kooperativní chování. Kniha zkoumá rozmanité aspekty kolektivního jednání a vyjednávání z hledisek teorie racionální volby a teorie sociálních norem. Vychází ze základního předpokladu, že sociální normy jsou důležitou motivací iracionálního (neracionálního) jednání. Kniha představuje významný milník v Elsterově práci a má dodnes značný ohlas mezi politology, politickými filozofy, sociology a ekonomy. Poprvé byla vydána roku 1989, ale i po více než dvou desetiletích vychází dále v nových vydáních a dotiscích.

— *Přeložil Rudolf Převrátil*

Henry Laurens Arabský Orient za časů Ameriky. Od války v Zálivu k válce v Iráku

Titul je volným pokračováním monumentální historické trilogie (její součástí jsou dosud nevydané *Arabský Orient: arabismus a islamismus v letech 1798–1945* a *Blízký Východ ve 20. století*), jež přehledným způsobem podává obsáhlý a komplexní historicko-politický vývoj Blízkého východu. Zatím poslední etapa tohoto vývoje v letech 1991–2005 i to, jak probíhala v jednotlivých zemích, tj. v Iráku, zemích Zálivu, Saudské Arábii, Sýrii, Libanonu, Jordánsku, Izraeli, Palestině i v Egyptě, se stala předmětem této knihy. Kromě samotného autorského textu kniha obsahuje i řadu významných dokumentů, a není proto jen aktuální příručkou pro čtenáře, kteří se chtějí orientovat a porozumět současným složitým událostem na Blízkém východě, ale i historickým dokumentem s řadou faktů, reflexí a analýz, jehož hodnota trvale zůstává.

— *Přeložila Lena Arava Novotná*

Niklas Luhmann Realita masmédií

Zkoumání role masmédií při vytváření společenské reality – to je hlavním předmětem zájmu německého sociologa Niklase Luhmanna (1927–1996). Masmédia jsou podle něj nejen klíčovým poznávacím systémem moderní společnosti – jeho prostřednictvím si vytvářejí iluzi vlastní reality –, ale také souborem neomezeně použitelných, na sebe odkazujících programů komunikace, jejichž funkce nejsou omezeny vnějšími hodnotami pravdomluvnosti, objektivnosti nebo znalosti, ani specifickými sociálními zájmy nebo politickými příkazy. Autor tvrdí, že masmédia jsou regulovaná vnitřním kódem informace/noninformace, což umožňuje, aby systém vybíral informace (zprávy) z vlastního prostředí a tyto informace komunikoval v souladu s vlastními reflexivními kritérii. Luhmann tak vytváří teorii komunikace, kterou nelze nazírat jako akt jednotlivého vědomí, ani jako zprostředkovatele společenských norem, ale spíš jako technické kódy, jejichž prostřednictvím se aranžují a zvěčňují systémové operace.

— *Přeložila Katrin Vodrážková*

Martin Myant Vzestup a pád českého kapitalismu. Vývoj ekonomiky v České republice od roku 1989

Vzestup a pád českého kapitalismu popisuje ekonomický vývoj v České republice od roku 1989 do roku 2002. Poskytuje obecný ekonomický úvod do tehdejší situace a věnuje se klíčovým kapitolám popřevratových ekonomických dějin. Kniha v první části chronologicky představuje ekonomickou transformaci a transformační depresi i následné krátké období úspěchu z vícera úhlů pohledu, obohacených velkým množstvím citací a dat. Srovnává Českou republiku a další státy, které se ocitly v podobné situaci, a analyzuje jejich rozdílný přístup k přechodu z centrálně plánovaného hospodářství na tržní systém. Prostřední část se zaměřuje na roli a vliv centrální banky a kupónové privatizace. Závěr knihy zdůrazňuje úlohu průmyslu, především pak automobilového a chemického. Kniha nabízí ucelený pohled na důležitou část naší nedávné historie. — *Přeložila Petra Luňáčková*

Nicholas Shaxson Ostrovy pokladů. Daňové ráje a lidé, kteří ukradli svět

Daňové ráje, špinavé peníze a tzv. offshorský systém představují tu nejhorší kapitolu v historii globální ekonomiky, alespoň podle Nicholase Shaxsona, britského investigativního novináře, někdejšího korespondenta *Financial Times* a časopisu *The Economist*. Shaxsonova napínavá kniha hledá srozumitelné odpovědi a odhaluje přitom méně známé stránky mezinárodního finančního systému, především však obnažuje jeho novodobé mechanismy opírající se o zvrácenou korupční morálku. Shaxson otevírá lidem oči a bourá falešné stereotypy. Současně nabízí mnoho podnětných myšlenek, jak světovou ekonomiku reformovat. Nejde totiž jen o ochranu peněženek poctivých lidí, na jejichž bedra jdou veškeré náklady, nejde jen o revitalizaci zdeformovaného finančnictví, jde o záchranu demokracie a základních společenských hodnot.

— *Přeložil Jiří Eichler*

V EDICI JIŽ VYŠLO:

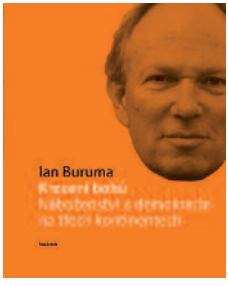

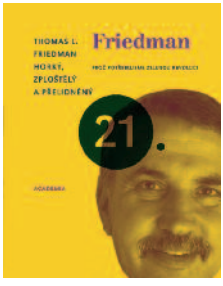

DOPORUČUJEME

Thilo Sarrazin
Německo páchá sebevraždu

Thilo Sarrazin (*1945) je jedním z nejvýraznějších německých politických myslitelů současné doby. Tento ekonom, špičkový úředník a politik je autorem několika knih, z nichž zdaleka největší ohlas vzbudila kniha *Německo páchá sebevraždu*, která se od svého prvního vydání v srpnu 2010 dočkala již mnoha reedic a stala se jednou z nejprodávanějších knih v německojazyčném prostoru v posledních desetiletích. Autor v ní podává – bez ohledu na diktát politické korektnosti – břitkou analýzu toho, jak Německo podkopává samotné základy svého budoucího blahobytu, sociálního smíru a společenské stability. Sarrazin spatřuje ohrožení v kombinaci nízké porodnosti, přebujelého sociálního státu, a především problematické imigrace zejména z muslimských států, která hrozí během nemnoha desetiletí zcela proměnit charakter hostitelské země. To vyvolalo nejostřejší kritiku a nejbouřlivější diskusi. Autor se snaží podat i návod, co lze proti jím vylíčenému ohrožení dělat. — *Přeložil František Štícha*

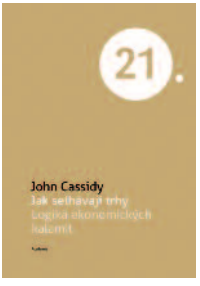

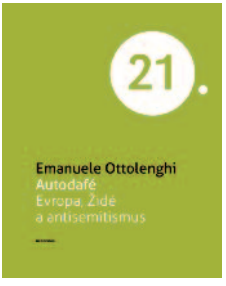

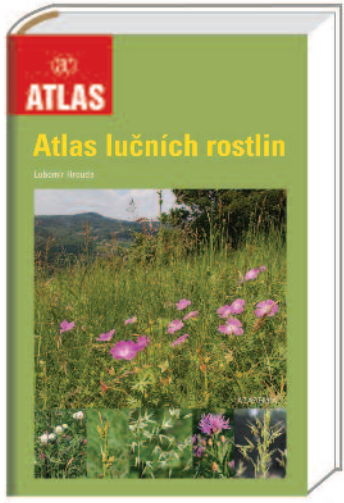

Lubomír Hrouda Atlas lučních rostlin

Fotografický atlas seznamuje čtenáře s cca 200 nejběžnějšími druhy cévnatých rostlin, které najdeme na loukách, pastvinách, mezích nebo výslunných stráních. U každého druhu jsou uvedeny snadno poznatelné charakteristické znaky, popř. možnosti záměny, doplněné informacemi o biologii, ekologii, zajímavostmi o způsobu opylování či údaji o jedovatosti. Nejsou zařazeny vzácné a ohrožené druhy, které jsou dostupné v jiných titulech. Publikace chce navázat na stanovištně orientované atlasy rostlin, které byly vydávány s perokresbami v osmdesátých letech minulého století.

Václav Bažant, Luboš Úradníček Keře

Atlas keřů pojednává především o základních domácích a běžně pěstovaných cizokrajných taxonech, zahrnuty jsou však i méně časté, a proto v literatuře zřídka publikované taxony, které se teprve rozšiřují do kultury. Publikace v hlavní části obsahuje 250 druhů keřovitě rostoucích dřevin odolných klimatickým podmínkám ČR. Při jejich výběru autoři vycházeli ze zkušeností kultivace keřovitých druhů v arboretech ČR. Řazení dřevin je systematické po čeledích, což zvyšuje přehlednost knihy a umožňuje snadnější determinaci jednotlivých druhů dle morfologických znaků. Atlas umožní určování a rychlou orientaci v sortimentu keřovitě rostoucích dřevin jak v přírodním, tak i kulturním prostředí. Atlas *Keře* je určen pro laickou i odbornou veřejnost, zvláště pak pro studenty biologicky zaměřených oborů středních a vysokých škol.

Jan Macek a kolektiv Motýli a housenky střední Evropy. Motýli s denní aktivitou

Připravovaný poslední díl atlasu, zaměřený na motýly s denní aktivitou, je završením čtyřdílné řady atlasů motýlů a housenek střední Evropy. Kromě většině čtenářů známých čeledí denních motýlů, jako jsou otakárkovití, běláskovití, babočkovití, modráskovití a soumračníkovití, zde budou zahrnuty i méně známé čeledi motýlů s výlučně denní aktivitou: vřetenuškovití, nesytkovití a okenáčovití. Na rozdíl od většiny tzv. nočních motýlů, o kterých pojednávaly předchozí tři díly, jsou denní motýli pro svůj nápadný zjev mezi hmyzem považováni za jeden z fenoménů přírodní krásy a v lidském povědomí představují symbol křehkosti a zranitelnosti. S výjimkou odborníků si však málokterý z nás stačil uvědomit, že současný překotný vývoj lidské civilizace, provázený necitlivými zásahy do životního prostředí, se významnou měrou podepisuje na prudkém úbytku motýlů. K nalezení odpovědi a pochopení, proč je žádoucí zachovat toto přírodní dědictví i dalším generacím, by měl přispět i závěrečný díl této řady atlasů.

Jaromír Maštera, Vít Zavadil, Jan Dvořák
Snůšky a larvy obojživelníků České republiky

Publikace se snaží podat ucelený a co nejpodrobnější přehled snůšek a larev všech našich druhů obojživelníků, doplněný rozsáhlou fotodokumentací a kresbami ústních disků pulců a vývojových fází ocasatých obojživelníků a žab. Text v publikaci vychází zejména z vlastních zkušeností autorů, získaných během terénních výzkumů vývojových stadií obojživelníků na různých místech ČR, a také z dostupné zahraniční i české literatury. Součástí publikace jsou i podrobné klíče k určování snůšek a larev obojživelníků, dále jsou zde uveřejněny metody zkoumání snůšek a larev a metoda mapování obojživelníků podle larev. Publikace také navíc obsahuje základní informace o rozmnožování obojživelníků, o chování jejich larev, popisy jejich ontogenetických vývojových stadií a na závěr i přehledné tabulky s hlavními znaky snůšek a larev našich obojživelníků.

Michal Mikšík Čirůvky

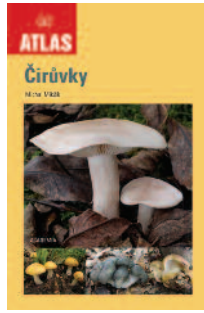

Kniha *Čirůvky* podává celkový přehled o lupenatých houbách, které nazýváme českým jménem čirůvky. Kniha zahrnuje popisy a fotografie celkem 114 evropských druhů čirůvek z rodů *Tricholoma* (84 druhů), *Lepista* (8 druhů), *Calocybe* (5 druhů), *Rugosomyces* (6 druhů), *Tricholomella* (1 druh), *Porpoloma* (6 druhů), *Gerhardtia* (2 druhy) a *Tricholosporum* (2 druhy). Mnoho druhů je v české i evropské houbařské nebo mykologické literatuře představeno a zobrazeno vůbec poprvé a pro mnoho druhů musela být vytvořena nová česká jména. Do knihy přispělo svými fotografiemi několik desítek fotografů, což se pozitivně podepsalo na vysoké kvalitě fotografií a počtu druhů, které jsou v knize uvedeny. Kniha zohledňuje prakticky všechny současné práce k této skupině, které byly v rámci Evropy publikovány. Díky tomu je u mnoha druhů také detailnější přehled o tom, kde se daný druh vyskytuje, ať již v rámci Evropy nebo i České republiky. Kniha je určena pro mykology, houbaře a všechny, kdo se hlouběji zajímají o přírodu, zejména o houby.

Petr Kočárek a kolektiv Rovnokřídlí České republiky

Rovnokřídlí jsou velmi nápadnou a obecně známou skupinou hmyzu. Avšak publikace o nich dosud nebyla v naší literatuře zpracována. Z tohoto pohledu tedy průkopnické dílo přináší kompletní přehled všech druhů naší fauny, jichž je v současnosti 97, doplněný o druhy, které se vyskytují v okolních státech a mohly by se objevit i u nás. Všechny druhy jsou charakterizovány z hlediska morfologie, bionomie, ekologie a zvukových projevů (stridulace) a zobrazeny na fotografiích v jejich přirozeném prostředí. Originální audionahrávky zvukových projevů všech stridulujících druhů obsahuje přiložené CD. Významnou součástí knihy je obrázkový determinační klíč, pomocí kterého lze určit všechny druhy z naší fauny, většinou přímo v terénu. Úvodní část knihy fotografiemi seznamuje čtenáře s tělesnou stavbou rovnokřídlých, jejich ekologickými nároky, životními strategiemi, ohrožením a ochranou, obývanými biotopy a zoogeografií, ale také s metodami jejich studia. Atlas je určen jak odborníkům, učitelům, studentům a žákům, tak i milovníkům a ochráncům přírody, profesionálům i amatérům.

V EDICI JIŽ VYŠLO:

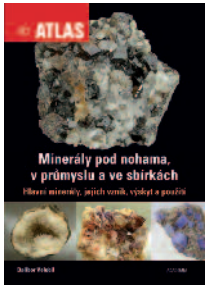

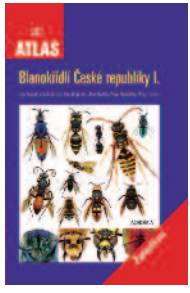

Jiří Padevět Průvodce protektorátní Prahou. Místa – události – lidé

Kniha zavede zájemce na místa konspiračních schůzek odbojářů, do bytů rodin podporovatelů parašutistů připravujících atentát na Reinharda Heydricha, do kanceláří krycích firem Sicherheistdienstu, do tajné porodnice zřízené gestapem, na místa, kde trpěli pražští Židé, do podzemí, kde nacisté připravovali výstavbu podzemních továren, do sálů, kde se scházeli čeští fašisté, a na barikády a velitelská stanoviště Pražského povstání. Zároveň ukáže, že i během okupace byla Praha místem, kde i přes nacistický útlak existovaly ostrůvky svobody a kulturního života. Publikace je doplněna velkým množstvím dosud nepublikovaného obrazového materiálu a přehlednými mapkami.

Vladimír Brych, Jan Rendek Hrady, zámky a tvrze západních Čech

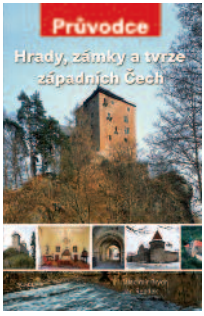

Po jižních Čechách (2011) druhý svazek průvodců historickými vrchnostenskými sídly je zaměřen na sousední západočeský region. Kniha představuje výběr z bohatého památkového fondu hned dvou krajů: Plzeňského a Karlovarského. Věnuje pozornost atraktivním panským rezidencím stejně jako téměř zapomenutým, ale unikátním sídlům nižší šlechty, jež se zde vzácně dochovala. Průvodce přibližuje aktuální stav objektů, historii, architekturu, nabízí praktické informace i zajímavosti, jež by neměly návštěvníkovi uniknout. Nadstandardní množství fotografií otevírá čtenářovu zraku brány nejvýznamnějších hradů, zámků a tvrzí dříve, než do nich vstoupí.

Martin Janoška Sopky a sopečné vrchy ČR

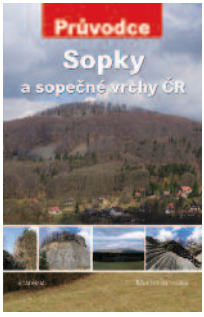

Populárně naučná publikace *Sopky a sopečné vrchy ČR* se zabývá terénními pozůstatky třetihorní vulkanické činnosti, jejichž morfologické útvary vytvářejí v mnoha regionech typický ráz české krajiny. Čtenář se dozví, že kromě notoricky známého Řípu, Bezdězu, Milešovky, Trosek nebo Komorní hůrky u nás existují desítky dalších památek sopečné činnosti. Stěžejní částí publikace je encyklopedický přehled jednotně popsaných 160 lokalit coby pozůstatků třetihorní sopečné činnosti na našem území. Každou doprovází snímky celku i detailů, z nichž většina je i pro znalce české přírody a krajiny neotřelá a nová. Zájemci o přírodu uvítají srozumitelně podané informace o horninovém složení, geologické stavbě, mineralogických, botanických i zoologických zvláštnostech, nechybí však ani historické zajímavosti a užitečné turistické informace.

Petr Liebscher, Jan Rendek Rybníky České republiky

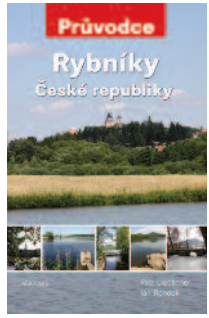

V českých zemích má rybníkářství mnohaletou tradici, která sahá až do 12. století. Největší rybniční soustavy jsou v jižních Čechách, ale rybníky byly zakládány téměř po celém území. Do této publikace jich autoři vybrali přes dvě stě, aby čtenáře seznámili s jejich historií, rozlohou, hospodářským a rekreačním využitím i k řešení vodohospodářských problémů. Kniha je doplněna množstvím barevných fotografií, dokumentujících krásu těchto významných krajinných prvků.

Kateřina Piorecká, Karel Piorecký Praha avantgardní. Literární průvodce městem v letech 1918–1939

Literární průvodce pozve čtenáře do české metropole dvacátých a třicátých let 20. století, kdy Prahou zněl jazz a noc prosvěcovaly neony i plátna kin. V jednotlivých heslech jej provede po stopách literární avantgardy. Zavede jej do míst, kde byl založen Devětsil, do kaváren a barů, kde se scházeli básníci a prozaici s teoretiky, výtvarníky i architekty, do redakcí časopisů i nakladatelství, navštívíme výstavní síně i pracovny a ateliéry umělců. S Jindřichem Hořejším, Jiřím Wolkerem, Vítězslavem Nezvalem či Jaroslavem Seifertem bude čtenář procházet ulicemi města a nahlédne do již zaniklých divadelních sálů. Autoři staví na kulturně-historickém výkladu, který doplňují sondami do biografií jednotlivých literárních osobností, přibližují okolnosti vzniku literárních děl a zachycují signifikantní události literárního života meziválečné avantgardy. Každé heslo doplňují citáty z pamětí, korespondence a literárního díla, a součástí hesla je i dobová a současná fotografie místa, reprodukce výtvarných děl, knižních obálek, ilustrací, karikatur či dobových reklam.

Radoslava Schmelzová, Dagmar Šubrtová, Radek Mikuláš Současná umělecká díla v krajině

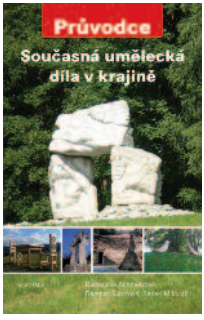

V české a moravské krajině existují často nepovšimnutá umělecká díla, vytvořená pro konkrétní místo či pro určitý typ místa v krajině. Někdy jsou to jemné, téměř neviditelné objekty, jindy krajinné dominanty. Mohly vzniknout s minimálními náklady z vnitřní potřeby umělce, nebo mohou být náročnými špičkovými realizacemi, které nabádají k přemýšlení o urbanismu krajiny. Většinu zastoupených děl je možné vnímat v různých rámcích, styčné plochy však nalézáme v aktivním zájmu autorů o krajinu, v ekologii použitých prostředků i v jisté vizuální střídmosti. Průvodce, u nás průkopnický, podává informace o dílech, jejich autorech i o okolní přírodě. Rozmanitost tvůrčího kolektivu (kunsthistorička, výtvarná umělkyně a geolog) naznačuje, že knížka si klade za cíl překonávat zažité stereotypy v prezentování a ve vnímání moderního výtvarného umění.

Prokop Tomek Estébáckou Prahou. Průvodce po pražských sídlech Státní bezpečnosti

Kniha seznamuje čtenáře s autentickými budovami a místy, na nichž působila před rokem 1989 Státní bezpečnost a některé jiné složky represivního aparátu totalitního režimu. Jejím záměrem je přinést širší a přehledný souhrn informací o různých součástech StB, jejich struktuře a funkcích a dodat těmto údajům nový význam a atraktivitu zasazením do rámce města, změněného za více než dvacet uplynulých let. Kniha je svým zaměřením zatím unikátní. Stanovit místa působení StB je totiž poměrně obtížné, protože jedním z atributů StB bylo přísné utajení. To se důsledně týkalo i budov, v nichž StB působila. Hlavní částí knihy, bohatě vybavené fotografiemi, jsou hesla, věnovaná jednotlivým budovám, spolu s identifikačními údaji, historickým, stavebním a uživatelským vývojem místa.

DOPORUČUJEME

Jan Holec, Antonín Bielich, Miroslav Beran
Přehled hub střední Evropy

Cílem knihy je představit čtenářovi pestrost velkých hub ve střední Evropě. Obsahuje téměř všechny běžné druhy, i celou řadu druhů vzácných. Jedná se o pečlivě vybrané zástupce co největšího počtu systematických skupin a hub význačných svým vzhledem, biologií a ekologií. Základní počet 1207 vyobrazených druhů (obrazová část obsahuje originální malby Antonína Bielicha) je rozšířen o několik stovek dalších druhů uvedených v poznámkách – v knize je probráno přes 2000 druhů. Svým vyváženým pojetím je kniha ojedinělá a má i charakter učebnice nebo malé encyklopedie. V knize je poprvé u nás prezentován moderní systém hub, který vychází z molekulárně-biologických studií; v atlasové části jsou některé houby naopak seskupeny podle vnějšího vzhledu tak, aby se daly co nejsnadněji určovat.

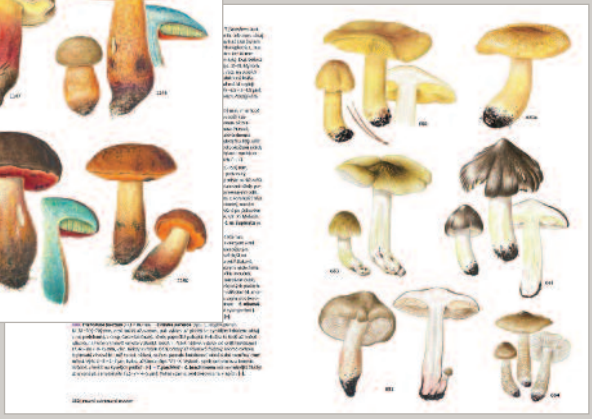

Robert Menasse
ROPA // ACADEMIA

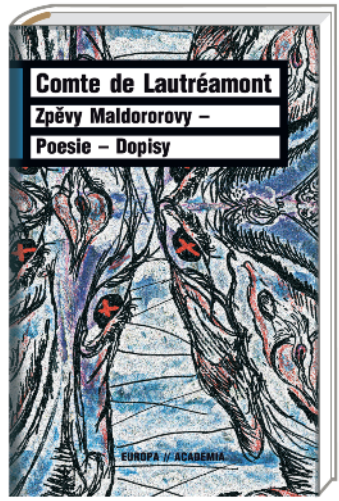

Comte de Lautréamont
Zpěvy Maldororovy – Poesie – Dopisy

Autor *Zpěvy Maldororovy* vydal vlastním nákladem roku 1869 v Bruselu, na knižní trh se však nedostaly. Kromě *Zpěvů* se z jeho díla dochovalo jen pár dopisů a soubor esejů s názvem *Poesie*. V 19. století vyšlo sice ještě druhé vydání *Zpěvů* (1890), ale velikost tohoto díla uznali jen vzácní jedinci. Počátkem 20. století se k němu přihlásili příslušníci umělecké avantgardy a *Zpěvy* vyšly potřetí (1918). Teprve toto vydání znamenalo první skutečný úspěch Isidora Ducasse – dlouho po smrti tohoto osamělého tvůrce. Podivnost obrazů a styl knihy uchvátily francouzské surrealisty, kteří v Lautréamontovi spatřovali jednoho ze svých významných předchůdců. André Breton jej uvádí v pověstném surrealistickém „rodokmenu" *Prvního manifestu surrealismu*.

— Přeložili Prokop Voskovec, Petr Turek, Jan Táborský

Hermann Broch Teorie masového šílenství

Brochova *Teorie masového šílenství* je souborem jeho prací z let 1939 až 1946, které chtěl vydat roku 1951 v americkém exilu, kam díky Jamesi Joycovi uprchl před Hitlerem. Překazila mu to však smrt. S oporou o soudobé nejnovější poznatky z filozofie, psychologie, sociologie a politologie chce ukázat na filozoficko-psychologické příčiny masového šílenství, probíhajícího v totalitních státech nejen fašistického, ale i komunistického typu. Nezůstává však u konstatování pouhých příčin a nastiňuje cestu, jak proti masovému šílenství účinně bojovat. Navýsost aktuálně pro nás mohou znít Brochova slova, že při neustále nutné obraně demokracie před totalitarismem „se masy nikdy nenechají odbýt prázdnou sebechválou demokracie" a že jalovými „tirádami je ženeme pouze tam, kde se jim nabídnou konkrétní, i když strašné cíle, tedy do armády fašismu". — *Přeložil Milan Váňa*

Jan Čermák (ed.) Kalevala

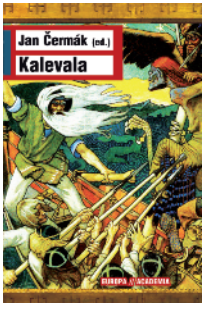

Kalevala (1849), nejzralejší plod finského národního obrození, sestavený sběratelským i básnickým úsilím filologa a folkloristy Eliase Lönnrota (1802–1884), náleží k základním textům světové epické tradice. Ve svých celkem 22 795 verších *Kalevala* zprostředkovává fascinující vhled do světa finské a ugrofinské lidové slovesnosti, sahající stovky let do minulosti. Jádrem je revidovaný překlad eposu do češtiny (1894) z pera Josefa Holečka (1853–1929), který její smysl, imaginaci i formální podobu dokázal přetlumočit kongeniálním způsobem. Revize překladu je filologická i kritická, a to ve světle nových bádání o *Kalevale* na poli jazykovědném, literárně-historickém a kulturně-historickém, literárně-komparatistickém, etnografickém i antropologickém. Publikaci doprovázejí ilustrace nejvýznamnějšího finského malíře a ilustrátora *Kalevaly* Aksela Gallen-Kallely. V takto komplexní podobě vychází *Kalevala* česky vůbec poprvé. — *Přeložil Josef Holeček*

Péter Esterházy Harmonia caelestis

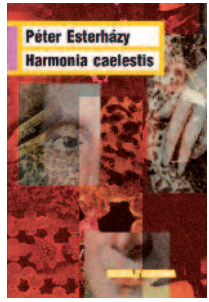

Harmonia caelestis, to jsou dvě dějové linie: úvodní pestrá mozaika otců a tatínků a něco jako rodinná historie, jejíž hlavní postavou je rovněž otec. Péter Esterházy příliš nedbá na chronologii a o svých předcích či příbuzných se nevyjadřuje vždy nejuctivěji. Je kniha nalezištěm kulturněhistorických hodnot, imaginárním muzeem nebo tablem z dějin jednoho rodu? V jejím inventáři figurují položky vysoké i nízké: vedle anekdoty báchorka, žánrový obrázek, zlomek, vidění, aforismus, novinová zpráva, legenda. Tím, že se v nich stěžejní role tatínka může ujmout kdokoli (cokoli), nás spisovatel upozorňuje na neoddělitelnost rodové tradice od tradice vnější, na to, že konfrontace s otcovým světem vede ke konfrontaci se světem jako takovým, jako i na mlhavost definice rodu (rodiny). Esterházy s oblibou vytváří velkou formu kladením malých forem vedle sebe a skládá z nich tak velkou rodinnou kroniku pojednávající o společenském deklasování „jednoho“ rodu Esterházyů.

— *Přeložil Robert Svoboda*

Robert Menasse Vyhnání z pekla

Významný rakouský autor skloubil v tomto románu do jednoho širokého celku „svá“ témata, jako jsou židé a židovství, pronásledování židů, křesťanství, náboženský fanatismus, nacismus, Rakousko a jeho nedávná – nacistická a antisemitská minulost a často i přítomnost, historie jako taková – možnosti jejího zachycení, (ne)schopnost se z historie „poučit“ atd. Vytvořil z nich tematickou i ideovou syntézu – ve třech narativních liniích, dějově průzračných, plných zvratů a velmi poutavě vyprávěných: první je příběh z první poloviny 17. století, životní dráha portugalského židovského chlapce Maného, pozdějšího židovského učence (Samuel Manasseh ben Israel); druhou linií je příběh dětství a mládí autorova vrstevníka židovského původu (inspirován autobiograficky), třetí líčí události jednoho večera v současné době. Autora zajímá otázka prosté možnosti vůbec popsat, zachytit, verifikovat historii.

— *Přeložil Petr Dvořáček*

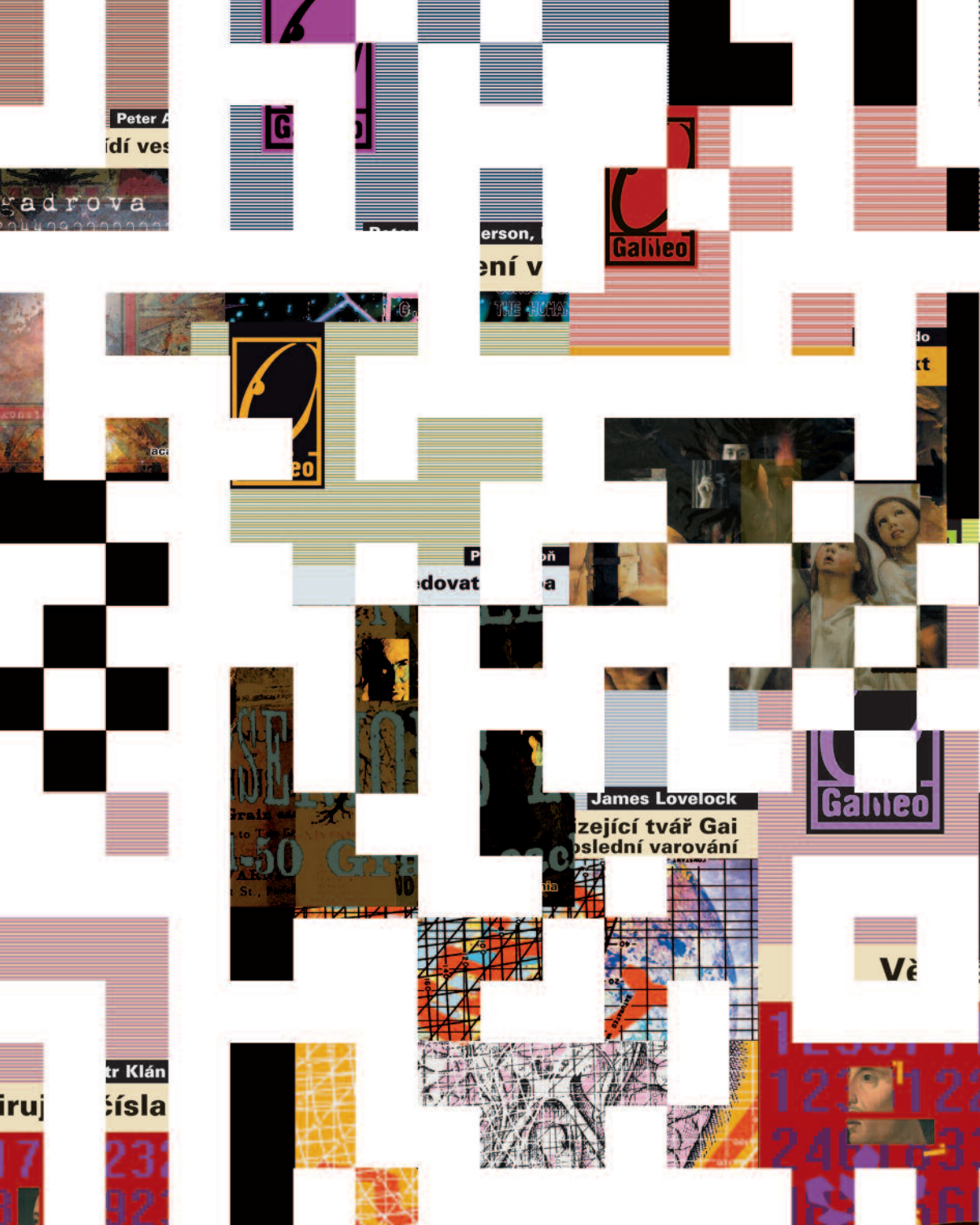
Galileo
James Lovelock

Philip Zimbardo Luciferův efekt. Jak se z dobrých lidí stávají zlí

Opravdu se mohou stát z průměrných, obyčejných lidí symboly zla? To je otázka, kterou se na základě třicetiletého výzkumu ve své knize *Luciferův efekt* snaží zodpovědět americký psycholog Philip Zimbardo. Název knihy odkazuje na okolnosti schopné vyvolat v člověku změnu od dobra ke zlu podobně, jako když boží anděl Lucifer změnil svou tvář a přeměnil se v Satana. Kniha podrobně zkoumá mnohdy mlhavou hranici mezi dobrem a zlem na mnoha příkladech. Jedním z těch nejproslulejších je tzv. stanfordský vězeňský experiment, který se stal milníkem vědecké kariéry autora a vstoupil do dějin výzkumu psychiky člověka. Podobně jako tento experiment, předčasně ukončený po šesti dnech, je i kniha fascinujícím pokusem vystopovat povahu dobra a zla, jež nikdy nebude černobílá. — *Přeložil Radek Kašpar*

Nicolas Grimaldi Nelidskost

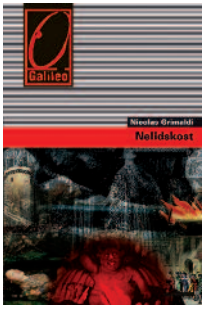

K tomu, aby se projevila nelidskost, jejímiž nejkřiklavějšími formami jsou válečné zločiny a masakry, stačí jen nerozpoznat ve druhém svého bližního. Tuto svou pracovní hypotézu o banalitě nelidskosti se autor snaží ověřit na příkladech od antických autorů přes Shakespearovy postavy či francouzskou revoluci po masakry 20. století. Zastává názor, že nelidskosti se nedopouští jen několik málo zrůdných jedinců, nýbrž i ti nejobyčejnější lidé, pokud mají příležitost. Před našimi temnými stránkami nás ve svobodné demokratické společnosti uchrání jedině vzájemná tolerance pojatá jako sdílení odlišnosti.

— *Přeložila Helena Beguivinová*

Petr Klán Věčně inspirující čísla

Kniha je slovníkovým zpracováním důležitých celých i desetinných čísel, a to malých i myslitelně největších. Je možné v ní objevit individualitu čísel spolu s jejich úlohou a souvislostmi v matematice, přírodě, vesmíru, osobním životě a vědě. Autor nepředpokládá žádné specifické znalosti. Historie matematiky v knize postupně přechází do moderní současnosti a nachází číselné souvislosti, o kterých není běžně slyšet a které rozvíjejí tvůrčí mysl existencí více než jedné cesty. Takové objevování nabízejí příběhy čísel často. Žádná jiná část matematiky není pro zájemce tak přístupná a inspirativní k pokusům na počítačích. V žádné jiné části matematiky není tak zřetelná stopa těch největších matematiků.

Petr Klusoň Jedovatá stopa

Znalost přírodních jedovatých látek je podstatně starší než znalost písma. Přestože toto tvrzení nelze doložit, za jistý důkaz můžeme považovat to, že v nejstarších dochovaných textech nacházíme běžně zmínky o jedovatých látkách, jejich účincích i přírodních zdrojích. Lidé se velmi brzy naučili s jedovatými látkami zacházet. Nejprve je používali k lovu, poté k vyvolávání určitých prožitků a pocitů, pak je obrátili i proti svým nepřátelům. Travičství se stalo skutečností. Formy otrav se v průběhu tisíciletí proměňovaly tak, jak se vyvíjelo lidské poznání přírody a uspořádání živého organismu, včetně pozdějších převratných objevů v oblasti biologie, mikrobiologie, lékařství, chemie, biochemie a toxikologie. Navzdory proměnlivosti mnoha vnějších znaků travičství se za tisíciletí příliš nezměnily travičské pohnutky – touha po bohatství a moci, zaslepenost náboženská nebo národnostní, nenávist, závist, zloba a pomsta.

V EDICI JIŽ VYŠLO:

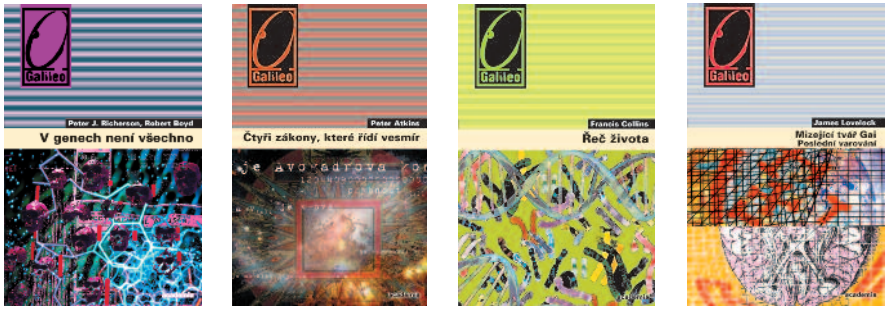

Miroslav B čka, disla ame
Bruno Son

ni kontinua

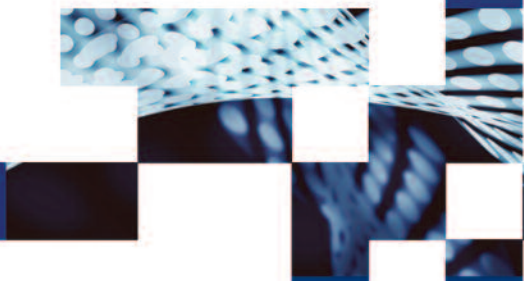

ACADEMI

Mi v Sv

V souč část systemový pohled na proces lidského

Zd k Pů n

in rm a

Miroslav Svítek Víc než součet částí aneb Systémový pohled na proces lidského poznání

Publikace vede k zamyšlení nad novými poznatky z oblasti systémových věd. Základními prvky *systému* na nejnižší úrovni jsou signály v podobě elementárních informačních konstruktů, v další úrovni jsou to data, která již mohou tvořit zprávu nesoucí informaci, vyšší úroveň tvoří znalosti. Samostatnou oblastí informačních systémů jsou emoční agencie. Právě na sdílení a tvorbě nových znalostí vyrůstá *znalostní společnost* jako společnost s vysokou produkční, inovační a socioorganizační schopností, s vysokou adaptabilitou na měnící se vnější podmínky. Je však tato společnost moudřejší? Jak vlastně z pohledu definovaných prvků systému probíhají procesy rozhodování v případě systémů s vyšší moudrostí? Všechny uvedené otázky lze shrnout pod jeden pojem a tím je globální konvergence základních znalostí z jednotlivých vědních oborů do systémově orientovaných vědních disciplín.

Partnerství měst a obcí (1950–
BOHEMIA
Martin Franc, Antonín Kostlán, Alena Míšková
OSVÍCENÍ V TRA
GNOSTICKO-TEOSO
A ALCHYMICKO-ROSENKR
TAJNÝCH SPOL
DO KONCE
18.

Karl R. H. Frick Osvícení v tradici gnosticko--teosofických a alchymicko-rosenkruciánských tajných společností do konce 18. století

Rozsáhlá práce německého lékaře-spisovatele Karla R. H. Fricka se kromě témat vyslovených v názvu zabývá souvisejícími pojmy gnóze, alchymie, kabaly aj. Informuje o všech rosenkruciánských, zednářských, teosofických a pansofických společnostech, k jejichž působení autor našel literaturu, často velmi vzácnou a těžko dostupnou, ze které ve své knize také hojně cituje. Tento způsob výkladu čtenáři odhaluje netušenou šíři zájmu o „tajemné" u společenských elit všech historických epoch. Frick se snaží k látce, jež bývá někdy pojímána ateistickou i věřící společností nepřátelsky, přistupovat nekonfesionálně, svobodně, se zjevnou sympatií k hledačům „prapodstaty" života.

— *Přeložil Pavel Krummer*

David Barnouw, Gerrold van der Stroom
Kdo udal Annu Frankovou?

Anna Franková se stala pro mnohé symbolem židovského utrpení během druhé světové války. Nevinné židovské děvče, které přišlo o život stejně jako miliony dalších Židů v této smutné kapitole světových dějin. Byla jednou z mnoha, ale díky svému deníku se stala výjimečnou. Celý svět má možnost si přečíst, jak tato mladá dospívající dívka netoužila po ničem jiném víc než po svobodě. Poslední zápisek v jejím deníku nese datum 1. srpna 1944. Toho dne ale příběh Anny Frankové nekončí, jen začíná jeho nejponuřejší kapitola. Pouhé tři dny nato byl úkryt Anny a jejích společníků odhalen a všichni byli zatčeni a deportováni do koncentračních táborů. Tato kniha se snaží objasnit události spojené s jejich odhalením a zatčením, a především se pokouší odhalit jméno osoby, která vydala osm židovských životů do rukou německých nacistů. — *Přeložila Jana Mitáčková*

Lucie Filipová Francouzi a Němci na cestě ke sblížení. Partnerství měst a obcí (1950–2000)

Kniha představuje první českou monografii, která přibližuje vývoj francouzsko-německých vztahů v letech 1950–2000 a jež je z velké části založena na původním výzkumu. Autorka nahlíží na toto téma v souladu s konceptem „dějin zdola“, který ukazuje, že k navázání dlouhodobé spolupráce mezi Francií a Německem přispěly nejen politické, hospodářské a kulturní elity, ale i zapojení několika milionů řadových občanů – zde sledované na příkladu partnerství měst či menších obcí. Tato partnerství jsou specifická počtem, rozmanitostí společných aktivit i mírovým potenciálem, díky němuž plní nezpochybnitelnou modelovou roli. Kniha je určena jak zájemcům o vztahy v rámci současné evropské politiky, tak těm, kteří se zabývají zahraničními aktivitami obcí a měst. Může být inspirativní také pro interpretaci česko-německých vztahů.

Martin Franc, Antonín Kostlán, Alena Míšková (eds.) Bohemia docta. On the historical Roots of Science in the Czech Lands

Kniha jako první mapuje vývoj české mimouniverzitní vědy od počátků v humanistických učených společnostech až po transformaci Československé akademie věd na Akademii věd ČR. Tým zkušených autorů přibližuje dějiny významných vědeckých institucí, jako byla např. Královská česká společnost nauk, Česká akademie věd a umění, Masarykova akademie práce a v poválečném období dominantní Československá akademie věd. Nechybí ani vědecké instituce Němců z českých zemí. Součástí bohatě ilustrované publikace jsou také biografické medailony nejvýraznějších osobností. Vedle toho obsahuje kniha i kapitoly věnované vývoji vědy v 19. a 20. století. Čtenáři se tak nabízí možnost poznat zajímavé i dramatické peripetie jedinečného příběhu české vědy, která musela tolikrát zápasit o svoji pozici a uznání. Anglická verze. — *Přeložili Melvyn Clarke, Hana Jirkalová*

Petra Ježková Obležen národem dramatiků. Jan Lier, kritik a dramaturg Národního divadla

Osobnost fejetonisty, kritika, prozaika a dramaturga Jana Liera (1852 až 1917) přinesla neopomenutelný vklad do dějin české literatury a dramatu přelomu 19. a 20. století. Kniha sleduje Lierovy životní osudy, průkopnickou aktivitu v boji za starou Prahu, dotýká se autorova literárního díla; značnou pozornost autorka věnuje Lierově kritické činnosti. Autorka nahlíží kulturní dění konzervativní optikou, prozrazuje nemoderní preference autora i hledisko divadelního praktika. Jako dramaturg (1896–1900) a posléze lektor (1900–1907) Národního divadla musel čelit záplavě dramatických pokusů. Zhodnocení dramaturgické éry Jana Liera se neobejde bez osvětlení konstitutivního problému dramaturgových pravomocí a složitosti soudobého uměleckého dění, zmítaného paralelními nároky nových i starších uměleckých směrů.

Martin Kovář, Jaromír Soukup
Velká Británie v letech 1945–2010

Autoři se v rozsáhlé monografii zabývají dějinami Velké Británie a jejího impéria, resp. Commonwealthu od konce druhé světové války do současnosti. Nejedná se přitom pouze o analýzu politických dějin ostrovního státu, ale i o základní trendy hospodářského vývoje Británie, hlavní rysy vývoje britské společnosti a kultury. Výsledkem mnohaleté práce obou historiků je plastický obraz země, jež prošla v uplynulých více než šedesáti letech dramatickými proměnami: pozbyla postavení první světové velmoci a ztratila většinu svých koloniálních držav, místo nichž vytvořila v mnoha ohledech funkční a soudržné společenství národů; současně v zemi, kde v tomto smyslu neexistovala takřka žádná tradice, vznikl rozsáhlý sociální stát a představy dvou hlavních politických stran (konzervativců a labouristů) o budoucím vývoji se sblížily natolik, že trvalo více než třicet let, než tento konsenzus rozbilo napadrť vítězství thatcherismu v 80. letech; součástí knihy je i analýza boje o dědictví „železné lady" na sklonku 20. a na počátku 21. století, stejně jako tzv. analýza New Labour Movement a moderního konzervatismu z posledních let.

Hana Kubátová Nepokradeš! Nálady a postoje slovenské společnosti k židovské otázce, 1938–1945

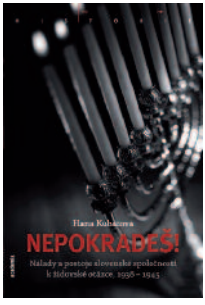

Kniha pojednává o náladách a postojích většinového slovenského obyvatelstva k židovské otázce v průběhu let 1938–1945. Autorka se ve své analýze zaměřuje především na hospodářské a sociální aspekty tzv. řešení židovské otázky na Slovensku. Zkoumá zainteresovanost slovenské společnosti na ekonomickém a sociálním vyloučení židů, a to v kontextu celé škály reakcí veřejnosti na protižidovskou politiku státu: od spolupachatelství přes apatii a nezájem o osud židů až po aktivní pomoc židovským spoluobčanům.

Kateřina Svatoňová, Josef Vojvodík (eds.)
Svetozar Nevole. Výbor z díla

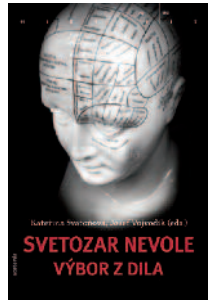

Svetozar Nevole (1910–1965) promoval v roce 1935 na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Již za studií se začal zajímat o principy vnímání, resp. vztah subjektivních vjemů k vnímání „normálnímu", nezměněnému, tedy většinově přijímanému jako objektivní a reálné. V letech 1937–1938 byl asistentem u profesora Henriho Clauda v Paříži, psychiatra a neurologa, který představil Francii Freudovy teorie psychoanalýzy a založil první laboratoř psychoterapie a psychoanalýzy zaměřenou na výzkum psychických poruch, poruch mozku, schizofrenie a hysterie. Za války byl Svetozar Nevole perzekuován, po roce 1948 mu byla znemožněna práce v oblasti teoretické psychiatrie a pedagogická praxe a o tři roky později byl uvězněn. Až do roku 1965, kdy spáchal sebevraždu, se věnoval již „pouze" praktické psychiatrii. Cílem publikace je představit pozoruhodné, téměř neznámé dílo tohoto českého psychiatra, a ukázat jeho četné interdisciplinární přesahy, naznačit teoretickou reflexi odlišných „obrazů" a jejich možné využití pro současné výzkumy vizuality a médií.

John Lukacs Churchill: vizionář, státník, historik

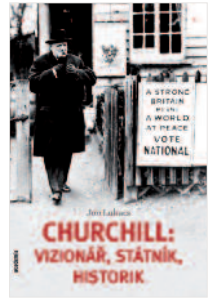

Autor se po celý svůj život zabývá osobností Winstona Churchilla. V knize *Churchill* na tohoto muže nahlíží jako na vizionářského státníka. Každá kapitola knihy vykresluje Churchilla na vrcholu sil. Kromě barvitého popisu jeho vztahů se Stalinem, Rooseveltem, Eisenhowerem a dalšími světovými vůdci Lukacs uvažuje o Churchillově schopnosti předvídat blížící se druhou světovou válku i válku studenou; zkoumá Churchillovu prestiž coby historika a posuzuje často kontroverzní způsob, jakým na Churchilla pohlíželi jeho kritikové i obdivovatelé. Poslední kapitola je vzpomínkou na ony tři dny, které Lukacs strávil v Londýně na Churchillově pohřbu. Tato kapitola také předkládá konečné zhodnocení Churchillova místa v dějinách z pohledu různých lidí, kteří přijeli uctít jeho památku. Ve své knize Lukacs předkládá podstatu této vynikající postavy se suverénním mistrovstvím.

— *Přeložila Olga Kovářová*

Sönke Neitzel, Harald Welzer Vojáci. Protokoly o bojování, zabíjení a umírání

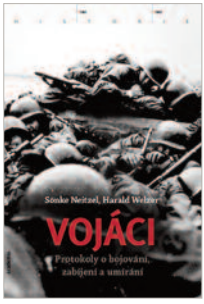

Kniha nabízí jedinečný pohled na průběh 2. světové války zevnitř, tedy očima samotných vojáků wehrmachtu. Autoři se při sestavování titulu opírali o několik stovek tisíc stran odposlechových protokolů z archivů v Londýně a Washingtonu. Po celou dobu války byli němečtí váleční zajatci tajně odposloucháváni v britských a amerických zajateckých táborech. Na rozdíl od výslechů se jedná o nepřikrášlená sdělení bezprostředních účastníků války. Tvůrci se vypořádali s nelehkým úkolem vyhodnotit jednotlivé výpovědi, dát je do souvislostí s referenčními rámci, čili s tím, co vnímání vojáků ovlivňovalo, vyjádřit se k jednotlivým tématům, jež se v rozhovorech vyskytují, a v neposlední řadě srovnat válku německé armády s válkami jiných stran pro objasnění, jak velkou roli v ní hrála nacistická ideologie. — *Přeložila Nina Fojtů*

Jaroslav Pažout Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných 1978–1989

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS) byla nezávislá iniciativa kladoucí si za cíl sledovat případy osob, které byly trestně stíhány nebo vězněny za projevy svého přesvědčení, či které se staly oběťmi policejní a justiční zvůle, seznamovat s těmito případy veřejnost i úřady a postiženým osobám pomáhat. O jednotlivých kauzách vypracovával výbor sdělení; od svého založení v dubnu 1978 do konce roku 1989 jich vytvořil celkem 1125. Tyto dokumenty přinášejí bohaté a mnohostranné informace o různých podobách perzekuce, od soudního postihu přes zásahy proti bytovým seminářům a nezávislým výstavám a koncertům až po policejní šikanování formou domovních prohlídek nebo zadržení na osmačtyřicet hodin. Předkládaná publikace představuje první kritické vydání dokumentů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných.

Magdalena Pokorná „Žádný rámus, pánové“ Osobnosti – instituce – události českého veřejného života padesátých let 19. století

Tato kniha, která nese v titulu citát vložený Josefem Václavem Fričem do úst Františka Palackého při pohřbu Karla Havlíčka, tedy třech výrazných symbolů doby, přibližuje padesátá léta 19. století. Léta dlouho, i když ne zcela přesně, označovaná jako doba Bachova absolutismu. Soustřeďuje se na tisk jako na důležitý faktor utváření veřejného mínění, na školu, kde byla čeština vyučovacím jazykem, a také divadlo a věnuje pozornost i tomu, co se odehrávalo ve veřejném prostoru (kostely, pohřby, slavnosti). Jejím prostřednictvím nahlížíme i tam, kde se soukromé střetává s veřejným (kavárny, hostince, výlety, oslavy či bály). Českou společnost sledované doby poznáváme i na základě pramenů úřední provenience, tedy díky hlášení konfidentů či informátorů, kteří stáli ve službách policie. Publikace umožní čtenáři průhled do soudobého veřejného života v Čechách, hledá kořeny a předpoklady budoucího dynamického a sebevědomého rozvoje české společnosti od šedesátých let 19. století.

Zbyněk Roček Kronika zoologického poznávání

V knize je zachycen chronologický vývoj poznání v zoologii v průběhu šestatřiceti století. Na pozadí historických událostí jsou zde představeny nejvýznamnější objevy a osobnosti, které přispěly k rozšíření znalostí o zvířatech. Kniha není jen encyklopedickým souhrnem životopisů těchto osobností, ale jde v ní především o zařazení jejích protagonistů do kontextu doby, o objasnění vztahů mezi jednotlivými zástupci v různých oblastech bádání a o pochopení různých přístupů k řešení problémů a objevování nových poznatků. Kniha by měla sloužit jako příručka pro učitele a studenty přírodovědných oborů i při studiu dějin vědeckého bádání, ale měla by být též vhodným doplňkem pro všechny, kteří se zajímají o přírodu.

Joseph Roth Židé na cestě

Kniha známého žurnalisty a prozaika Josepha Rotha (1894–1939) sleduje ve volně spojených reportážích putování židů z evropského Východu do západní Evropy, do USA a do Palestiny. Autor, který se sám po většinu svého života pohyboval po evropských velkoměstech, zasvěceně líčí situaci židovského obyvatelstva jak v původní vlasti, tj. v Rusku a ve východních částech bývalé rakousko-uherské monarchie, tak v západních velkoměstech, Vídni, Berlíně a Paříži, a zamýšlí se též nad perspektivami židovského osidlování Palestiny. Text se skládá z původních reportáží publikovaných poprvé ve druhé polovině dvacátých let a ze dvou doslovů k vydáním z druhé poloviny let třicátých. Od mírného optimismu původního textu se nálada mění takřka v beznaděj posledního doslovu. I z toho důvodu je kniha zajímavým a dodnes čtivým dokumentem vývoje a „cesty" evropské společnosti v posledním desetiletí před druhou světovou válkou. — *Přeložil Ondřej Sekal*

V EDICI JIŽ VYŠLO:

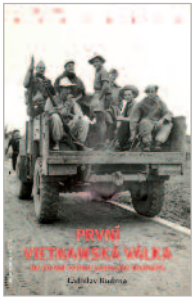

Petra Vokáčová Příběhy o hrdé pokoře. Aristokracie českých zemí v době vrcholného baroka

Kniha je souborem příběhů, jež se odehrály kolem přelomu 17. a 18. století. Autorka se v nich vydává po stopách elitních šlechticů a šlechtičen z českých zemí, činných ve státních službách, přičemž každého představuje coby zástupce jednoho z typických kariérních modelů doby. Hledá odpovědi na otázku, které to byly prostředky, jež české pobělohorské nobilitě pomohly pevně se začlenit do nadnárodního společenství císařského dvora i celé habsburské monarchie, a objasňuje, jaký vliv měl tento integrační proces zpětně na sociální, hospodářské a kulturní strategie šlechtických rodů. Medailony rekonstruované za pomoci dosud nevytěžených historických pramenů – zejména korespondence – využívá autorka zároveň k barvitému líčení života barokní společnosti.

NACHMA
Y POLEMIKY
ADEMIA
JEHU
HA-LEVI
UMENTŮ
IKAZŮ
EDICE JUDAICA
heologie

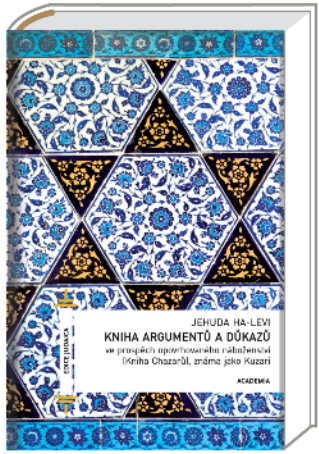

Jehuda ha-Levi Kniha argumentů a důkazů ve prospěch opovrhovaného náboženství (Kniha Chazarů), známá jako Kuzari

Kniha argumentů a důkazů na obranu opovrhovaného náboženství (Kniha Kuzari) je obhajobou rabínského judaismu z pera Jehudy ha-Leviho, andaluského učence 12. století. Král Chazarů (Kuzari) se vydává na dlouhou cestu studia různých náboženských tradic, vede krátkou sérii dialogů s aristotelským filozofem, křesťanem a muslimem, ale nenachází uspokojení. Po určitém váhání osloví rabína, představitele „opovrhovaného náboženství". Navzdory počáteční nelibosti vůči partikularismu rabínovy víry se nakonec nechá přesvědčit, že judaismus je pravé a zjevené náboženství, a spolu se svým lidem k němu konvertuje. Obsahem dialogu jsou otázky židovské víry, historie a zákona i témata týkající se vědy a filosofie.

— *Přeložili a úvodní historickou studií opatřili Daniel Boušek a Dita Rukriglová*

Avraham David (ed.) Anonymní hebrejská kronika z raně novověké Prahy

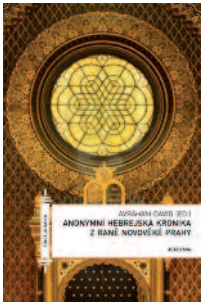

Český překlad rukopisu, který byl poměrně nedávno objeven izraelským badatelem Avrahamem Davidem a v roce 1993 vydán v hebrejštině a angličtině. Neznámý autor líčí historii pražské židovské obce od roku 1389 (kdy došlo v Praze k velkému židovskému pogromu) do doby prvních Habsburků na českém trůnu. Těžištěm vyprávění zůstává Praha a České království, ale autor nepomíjí ani širší kontext významných evropských událostí. Detailnější a zvláště zajímavé je vyprávění v druhé části díla, kde autor líčí události odehrávající se za jeho života nebo za života tehdy ještě žijících starších členů pražské židovské obce, mimo jiné také uvěznění představitelů obce včetně proslulého rabbiho Löwa. Kronika představuje významný, českým čtenářům dosud neznámý historický pramen pro studium českých dějin i dějin židovských obyvatel Českého království. — *Přeložila Markéta P. Rubešová*

William Dever Měl Bůh ženu? Archeologie a lidové náboženství ve starověkém Izraeli

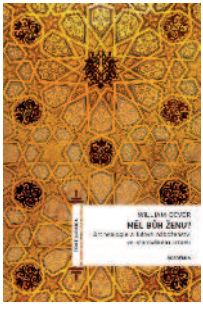

V knize autor prezentuje velmi zajímavý a české veřejnosti zatím poměrně neznámý portrét náboženství starověkého Izraele: jde o obraz náboženství většiny, praktikované a prožívané běžnými lidmi a reflektující jejich každodenní praxi, nikoli teologické formulace či doktrinární výpovědi hebrejské bible coby dokumentu vytvořeného elitními skupinami v souladu s jejich teologickým zaměřením. Výsledkem je nesmírně čtivé a poutavé, současně však odborné pojednání o „lidovém náboženství“, v němž hrála významnou roli bohyně Ašera jako partnerka Boha Izraele. Doklady pro toto tvrzení jsou převážně archeologické povahy a autor jich ve své knize shromáždil hojný počet, probírány jsou ale i písemné biblické materiály, nesené většinou v polemickém duchu ve snaze potlačit kult „cizích" božstev a souvisejících zvyklostí. Velkou devizou knihy je kritický přehled dosavadního bádání a příslušný komentář, jenž naznačuje, k jak mimořádnému obratu došlo na poli bádání o izraelském náboženství během posledních desetiletí. — *Přeložila Klára Břeňová*

Milan Žonca Nachmanidovy polemiky

Katalánský rabín Moše ben Nachman z Girony (kolem 1195–1270), známý také jako Nachmanides, patří mezi nejvýznamnější židovské náboženské autority vrcholného středověku. Působil jako lékař, duchovní vůdce a náboženský představitel katalánských židovských komunit, byl také plodným autorem a učitelem. Ve svém díle zdařile snoubí filozofické a literární dědictví andaluské židovské kultury s produkty komentátorské činnosti rabínských akademií v severní Francii a Porýní a s formující se tradicí židovské mystiky – kabaly. Kniha se zaměřuje na veřejný rozměr jeho působení a schopnost vystoupit na obranu vlastní tradice proti útokům zvenčí i zevnitř. Průvodní studie překladatele Milana Žoncy zasazují oba texty do jejich historického a myšlenkového kontextu a předkládají českému čtenáři zasvěcené uvedení do komplexního světa středověkých polemik.

V EDICI JIŽ VYŠLO:

ČESKO-
SR VN VACI
MATIK
AKADEM KÁ UCKA
ČESKÉH
Ma vdová,
Iva dová (eds
Fra ek Ští
původně z r. 2003 se obrací na něk
keré publikum: především na česk
turní veřejn
Hoffma
Martin
ling·vis·ti·ky;
nia

Markéta Pravdová, Ivana Svobodová (eds.)
Akademická příručka českého jazyka

Internetovou jazykovou příručku kolektivu autorů Ústavu pro jazyk český AV ČR využilo během prvních dvou let od zpřístupnění více než půl milionu uživatelů. Její výkladová část nyní vychází poprvé knižně. Najdete zde obecná poučení o českém jazyce, zejména o pravopisu, tvarosloví a některých syntaktických jevech. Ve výkladech se uvádějí i rozpory v údajích, které jednotlivé jazykové příručky přinášejí, nebo rozdíly mezi kodifikací a spisovným územ, a to s hodnotícím komentářem a doporučeným řešením. Kniha je určena jak široké veřejnosti, tak profesionálním uživatelům, zvláště učitelům a studentům.

Světla Čmejrková, Jana Hoffmannová, Olga Müllerová, Martin Havlík, Jiří Zeman
Styl mediálních dialogů

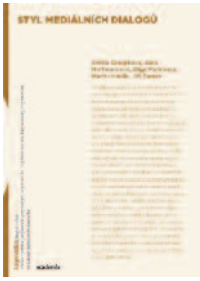

Publikace analyzuje televizní a rozhlasové dialogy od krátkých informativních interview po moderování celých vysílacích bloků, od rozhovorů seriózních po zábavné talk show. Zaměřuje se na rozhovory moderátorů s hosty i vzájemné polemiky hostů, dotazy diváků i odpovědi na ně. Sleduje takové interakční strategie, jako je kooperativnost, dosahování souhlasu i akcelerace nesouhlasu, slaďování zájmů i vyhrocování sporu, vyjadřování zdvořilosti i ironizace partnera, jeho popichování, škádlení, zahánění do úzkých a další opakující se postupy jak na straně moderátorů, tak na straně hostů. Hodnotí, jak odlišně se chovají moderátoři v jednotlivých mediálních formátech, jaké dotazy kladou i jak se hosté odpovědím vyhýbají a mlží. Ukazuje, jak se partneři navzájem přerušují, jak na sebe navazují, jak si skáčou do řeči. Upozorňuje na nápadné jevy textové, gramatické, lexikální i fonetické a samozřejmě také na užívání spisovné a nespisovné češtiny a na jejich míšení.

V EDICI JIŽ VYŠLO:

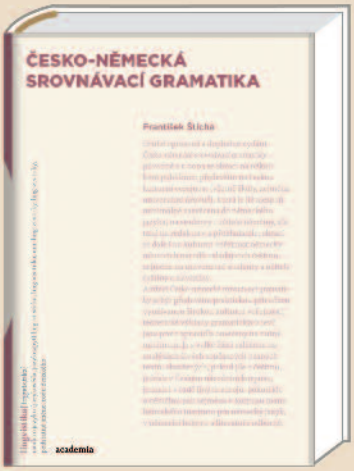

František Štícha Česko-německá srovnávací gramatika

Druhé, opravené a doplněné vydání *Česko-německé srovnávací gramatiky* původně z roku 2003 se obrací na několikeré publikum: především na českou kulturní veřejnost (včetně školy, zejména univerzitní úrovně), která je již alespoň minimálně zasvěcena do německého jazyka, na studenty i učitele němčiny, ale také na redaktory a překladatele; obrací se dále i na kulturní veřejnost německy mluvících národů ovládajících češtinu, zejména na univerzitní studenty a učitele češtiny a slavistiky. Ambicí *Česko-německé srovnávací gramatiky* je být především praktickou příručkou využívanou širokou kulturní veřejností; teoretické výklady gramatických jevů jsou proto zpravidla omezeny na nutné minimum. Je z velké části založena na analýzách živých současných psaných textů, obsažených, pokud jde o češtinu, jednak v Českém národním korpusu, jednak i v řadě jiných zdrojů, pokud jde o němčinu pak zejména v korpusu mannheimského Institutu pro německý jazyk, v německé beletrii a literatuře odborné. Jejím účelem je poskytnout nejen praktické poučení o shodách a rozdílech mezi gramatikou češtiny a němčiny, mnohdy podivuhodných a neočekávaných, ale také vhled do mnohých tajů přirozených gramatických pravidel, ukrytých v tisícero opakujících se aktů tvorby vět a textů.

ACADE
TIPP
LITER
ACADE
ZIE
V POSTMODERNÍ SITUACI
KAREL PIORECKÝ

Veronika Košnarová Ztracen v dějinách. Spisovatel Jan M. Kolár

Monografie *Ztracen v dějinách* je věnována osobnosti publicisty, esejisty a prozaika Jana M. Kolára (1923–1979). První část tvoří dílčí sondy do klíčových témat a problémů autorovy publicistiky a esejistiky z let 1946–1965, zasazené do kontextu širšího kulturně-politického dění v poválečném Československu a posléze v exilu. Jan Kolár se záhy profiloval jako jeden z nejostřejších kritiků levicových tendencí v politice a ideologizace umění a kultury, proti nimž jako protiváhu stavěl renesanci křesťanských hodnot v konceptu sjednocené západní Evropy. Druhá část knihy se zabývá pěticí autorových francouzských románů z let 1959–1973.

Anja Tippnerová Permanentní avantgarda?

Surrealismus patří již dlouhou dobu ke kanonizovaným hnutím meziválečné avantgardy. To platí i pro jeho českou variantu, jež na začátku třicátých let přijala signály přicházející z Paříže a přetvořila je ve vlastní uměleckou teorii a praxi. Český surrealismus se navíc vyznačuje neobyčejnou konstantností, ne-li přímo permanencí. Již déle než sedmdesát let v Praze funguje Surrealistická skupina, jejíž umělecká díla a teoretické a politické postoje jsou dodnes považovány za zástupce klasické avantgardy a za kritické dědice jejích vymožeností. Tato kniha zobrazuje dějiny českého surrealismu s ohledem na literaturu, film a teorii a zabývá se jeho významem z hlediska dnešního určení „avantgardy". Nalezneme zde analýzy děl a teorií známých českých surrealistů jako třeba Jana Švankmajera, Vratislava Effenbergera či Karla Teigeho. Obzvláštní pozornost je přitom věnována funkci a statutu „disidence", která českou skupinu charakterizuje v jejím vztahu k estetické a politické hegemonii od samého počátku. — *Přeložila Marie Brunová*

V EDICI JIŽ VYŠLO:

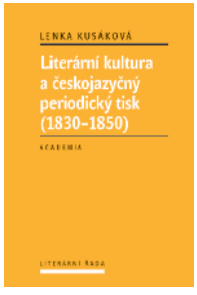

DOPORUČUJEME

Richard Müller, Pavel Šidák
Slovník novější literární teorie. Glosář pojmů

Slovník pokrývá současnou literární teorii – zhruba poválečnou, případně s odkazy na některé zásadní koncepty i dřívější, pokud jsou stále předmětem živé diskuse – prostřednictvím jak klíčových konceptů, tak užších, přesněji definovaných pojmů. Klíčová hesla mohou sloužit jako ucelená studie na dané téma, přičemž mnohdy je téma jako koncept ve slovníkovém formátu (ve svém celku a v různorodosti pojetí) u nás zpracováno poprvé. Kniha obsahuje 1018 hesel, v nichž jsou zahrnuty všechny podstatné přístupy, směry, koncepce i školy, které utvářely a utvářejí podobu současné literární teorie. Dominantní směry či badatelské přístupy jsou navíc pojednány v přehledu na konci práce.
Kniha podstatnou měrou reflektuje interdisciplinaritu literární vědy a časté přesahy do oblastí a disciplín, které se s ní stýkají. Mapuje hledání a zkoušení nových přístupů a možností literární vědy samotné; cílem není podat jediný, pevný, „správný" výklad pojmu, ale reflexi odborné diskuse v její trvající procesuálnosti.

DICE ŽNÉ SVĚ
E CE MOŽNÉ SVĚ -ACADEI
MARIE-LA
RYANOVÁ
NARA JAKO
IALNÍ RE
a vtažení v literatu
médiích
ŽN SVĚ -ACA

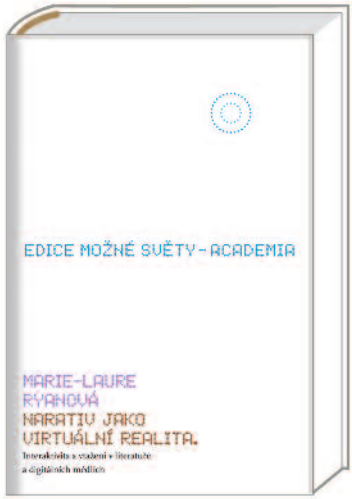

Marie-Laure Ryanová Narativ jako virtuální realita. Interaktivita a vtažení v literatuře a digitálních médiích

Marie-Laure Ryanová se ve své knize zabývá virtuální realitou a zkoumá, zda tento pojem éry počítačů vyžaduje nějakou radikálně novou teorii čtení. Vychází přitom od dvou základních teorií čtení – interaktivity a vtažení – a provádí čtenáře po méně známých i známějších teoriích 20. století, které se nějak chopily problému nově vznikajících elektronických médií. Autorka se kriticky staví k jednoduše oslavnému diskursu o hypertextu a virtuální realitě a porovnává jej se staršími koncepcemi narativity a recepce tištěného textu. V meditačních „intermezzech" se zabývá uměleckými díly označovanými jako „interaktivní" či „nová" a pozoruje, zda skutečně vyžadují radikálně jiný přístup čtenáře. — *Přeložila Eva Šťastná*

TAQIJJUDDIN AHMAD AL-MAQRÍZÍ
POPSÁNÍ POZORUHODNOSTÍ EGYPTA
KNIHA OKRSKŮ A PAMÁTEK V EGYPTĚ, V KÁHIŘE I V ÚDOLÍ NILU A ZPRÁVY, KTERÉ SE JICH TÝKAJÍ
ACADEMIA
EDICE ORIENT
NOVÝ B

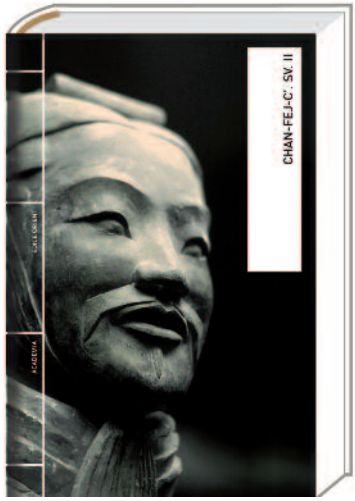

Chan-fej-c'. Sv. II.

Druhým svazkem se stává komentovaný překlad starověkého čínského spisu *Chan-fej-c'* do češtiny úplným. Čeština se tak řadí mezi hrstku západních jazyků, do nichž bylo toto dílo cele přeloženo. Základní a zároveň nejrozsáhlejší a nejpropracovanější text myšlenkové školy zákona – legismu – stylisticky a kompozičně vybroušenou formou představuje učení, jehož praktická aplikace ve státě Čchin z velké části vedla k sjednocení Číny prvním císařem Čchinů v roce 221 př. n. l. Přestože se jednalo o jeden z nejvýznačnějších filozofických směrů starověku, bylo po staletí učenci odmítáno a živější zájem o něj projevili až modernizátoři Číny. Spis měl v oblibě Mao Ce-tung, dnes se k němu nezřídka obracejí čínští manažeři. Bez nadsázky lze říci, že bez jeho znalosti je naše chápání tradičního čínského pojetí práva i celkových kulturních dějin Číny kusé.

— Přeložil Lukáš Zádrapa

Richard Gombrich Théravádový buddhismus. Od starověkého Benáresu po dnešní Kolombo

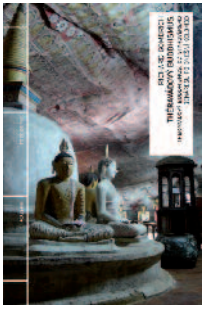

Théravádový buddhismus dnes nacházíme především na Srí Lance a v jihovýchodní Asii. Buddha učil, že každá lidská bytost je sama zodpovědná za svou vlastní spásu, a založil mnišský řád, jenž měl svým členům a členkám umožňovat následovat tento nový náboženský ideál. Osudy théravády, nejkonzervativnější formy buddhismu, byly po většinu její historie úzce spjaty s osudy Buddhova mnišského řádu. Za panování císaře Ašóky, jenž byl sám buddhistou, se théraváda přibližně v roce 250 př. n. l. dostala na Srí Lanku. Stala se státním náboženstvím sinhálského státu a později se odtud rozšířila do Barmy a Thajska.

Gombrichova kniha, široce uznávaná jako klasická práce o théravádovém buddhismu, se zaměřuje na vzájemné ovlivňování tohoto náboženského směru a společenského prostředí, v němž vznikl a vyvíjel se, a tvoří základní pojednání o buddhismu určené jak akademické obci, tak širší čtenářské veřejnosti. — *Přeložil Michal Synek*

Ibn Tajmīja Wāsiṭské vyznání

Ibn Tajmīja se řadí mezi nejvlivnější myslitele moderního a současného islámu, ačkoli nás od doby jeho smrti dělí bezmála sedm set let. Jedná se o autora strohé, přísné a tradicionalistické interpretace islámu, brojící proti všemu novotářství a kacířství. Rozsáhlé a složité dílo tohoto kontroverzního teologa a právníka bylo a je různě vykládáno a chápáno. *Wāsiṭské vyznání* patří k mimořádně vlivným a v současné době velmi rozšířeným ideologickým textům tzv. salafitského islámu. Český překlad doprovází bohatá a fundovaná studie k životu i teologii autora. Jejím cílem je přispět k našemu poznání islámského myšlení.

— *Přeložil Pavel Ťupek*

Paul Williams Mahájánový buddhismus. Základy nauky

Kniha předního světového znalce buddhismu, profesora Bristolské univerzity Paula Williamse představovala v době svého prvního vydání mezník ve vývoji světových buddhistických studií; dodnes patří k nejčtenějším knihám na dané téma a je vyhledávanou učebnicí mahájánového buddhismu v anglicky mluvících zemích. Shrnující a čtivou formou podává moderní výsledky bádání o tomto směru buddhismu, aniž by snižovala nejvyšší odborné požadavky. Českému čtenáři předkládáme překlad druhého, rozšířeného vydání. — *Přeložil Michal Synek*

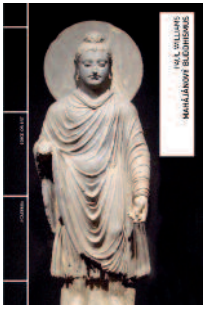

V EDICI JIŽ VYŠLO:

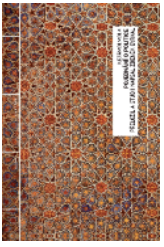

Edward Fen
DENÍKY J
Naděžda Mo
FRANTIŠEK
Blank
ČT
ERÉZ
LAS
VÁKO
Á VE SVĚTLE
ONDENCE)
CADEMIA
Y SIGNA
STĚHOVA
ASANAC
VENSKA)
ACADEMI
ZE
Paměti Jos
syn
ED

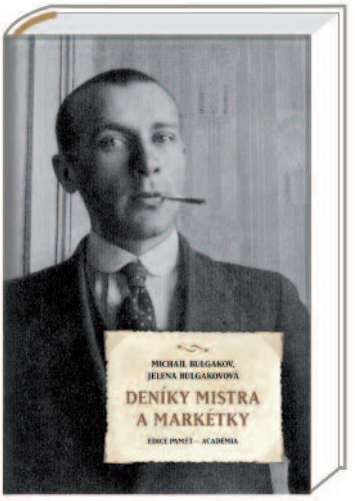

Michail Bulgakov, Jelena Bulgakovová
Deníky Mistra a Markétky

Tato kniha umožní českým čtenářům nahlédnout do vnitřního světa Michaila Bulgakova, který začal psát svůj deník v roce 1921 po příjezdu do Moskvy. V roce 1926 mu byly při domovní prohlídce zabaveny tři sešity deníků zároveň se sci-fi novelou *Psí srdce* a trvalo skoro čtyři roky, než mu byly vráceny. Proto Bulgakov v roce 1933 požádal svou ženu Jelenu, aby založila deník vlastní. Její zásluhou sledujeme autorovu tvůrčí činnost, každodenní boj s byrokracií, dohlížejícími orgány, jeho myšlenky i názory, zápas o možnost vlastního vyjádření i zkušenosti ze spolupráce s divadly. Oba deníky doplněné korespondencí vydávají cenné svědectví o zápasu autora s mocí a o tragickém údělu tvůrce v totalitním režimu. — *Přeložila Alena Morávková*

Edward Fenton (ed.) Deníky Johna Deeho

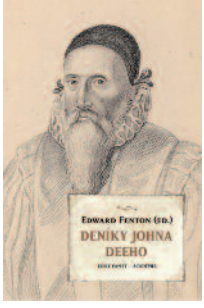

Brilantní matematik, astronom, astrolog, zeměpisec, kartograf, chemik, alchymista a cestovatel, rádce Alžběty I., který shromáždil první velkolepou knihovnu na Britských ostrovech, to byl John Dee, velká postava britských i evropských dějin 16. století. Ve věku zámořských objevů a nelítostných náboženských válek hledá všelék na neduhy světa, spasení nachází v komunikaci s vyšší mocí prostřednictvím médií, z nichž nejznámějším je Edward Kelly. Ten je také iniciátorem cesty na kontinent, kdy přes Polsko doputují až do Čech na dvůr císaře Rudolfa II. a pak po vyhnání naleznou útočiště u Viléma z Rožmberka. O tom všem se dočítáme v denících, které si Dee po dlouhá desetiletí vedl. Stáváme se svědky toho, jak tento vážený muž začíná postupně podléhat závislosti na spiritistických seancích, stává se loutkou v rukou manipulátora Edwarda Kellyho, klesá na společenském žebříčku stále níže, přichází o majetek a neváhá obětovat ani své jméno, knihovnu, ba v podstatě ani své nejbližší. — *Přeložili Marzia a Derek Patonovi*

Lubomír Doležel Život s literaturou. Vzpomínky a rozhovory

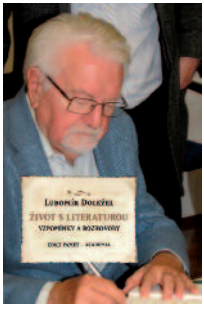

Vzpomínková kniha předního česko-kanadského lingvisty a literárního teoretika zachycuje události jeho života v kontextu historických událostí 20. století: bezstarostné dětství a prvotřídní vzdělání v době Masarykovy republiky, předčasný konec mládí po německé okupaci rodného kraje v září 1938, věznění v nacistických věznicích, osvobození americkou armádou na jaře 1945, studium na Karlově univerzitě v krátkém období demokracie, zhroucení poválečných ideálů po komunistickém převzetí moci, působení v osídlovaném pohraničí, další studium a vědeckou práci v Československé akademii věd, obrodný proces šedesátých let, zrádnou sovětskou invazi, odchod do exilu a dlouholeté univerzitní působení v Kanadě, postupnou reintegraci do české kultury po sametové revoluci. Osobní život je však pouze podložím toho, co je vlastním předmětem těchto pamětí: autorův intelektuální vývoj a zvláště příspěvek ke studiu literatury obecně a české literatury zvlášť.

Martin Halata, Dagmar Lieblová (eds.)
Pozdravy ze Schlossbergu. Paměti Josepha Rudolpha z Wartburgu, syna hradního inspektora

Ve svých pamětech se Joseph Rudolph zabývá historií své rodiny i vlastními životními zkušenostmi od dětství a mládí až po dospělost. Popisuje systém školství i výuku na tehdejším gymnáziu, organizaci soudů i požitky tehdejších úředníků. Důležité a zajímavé jsou ovšem jeho vzpomínky na život na Pražském hradě kolem poloviny 19. století. Rovněž se podrobně věnuje některým významným událostem, např. pobytu francouzského krále Karla X., korunovaci císaře Ferdinanda za českého krále, zevrubně líčí události roku 1848 v Praze. Kromě historických postřehů se kriticky zamýšlí nad společností 19. století, zejména ve srovnání se stoletím předcházejícím.

Danuta Stoková (ed.) Kieślowski o Kieślowském

Významný polský režisér Krzysztof Kieślowski (27. června 1941 – 13. března 1996), jeden z tvůrců řazených k tzv. vlně morálního neklidu, vzpomíná ve své knize rozhovorů na rané dětství, první filmařské úspěchy i na mezinárodní slávu volné filmové trilogie *Tři barvy*. Režisér se nevyhýbá ani faktům ze svého soukromého života, což je dobrá zpráva pro mnoho jeho obdivovatelů hledajících klíč k režisérově představivosti a jeho vnitřnímu světu. Tvůrce filmů *Náhoda* i *Dvojí život Veroniky* vyvolává podoby vzpomínaných s nelíčeným pohnutím stejně často jako se sarkastickým vtipem. I když v osobním názoru režisér podléhal stále větší skepsi, jeho filmy dávají lidem naději.

— *Přeložila Lenka Daňhelová*

Jiří Lederer Touhy a iluze / Touhy bez iluzí

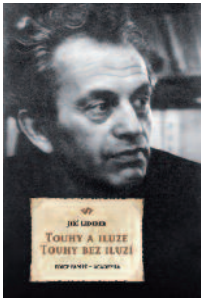

Základem dvousvazkové knihy jsou vzpomínky novináře, politického vězně a signatáře Charty 77 Jiřího Lederera, které doposud vyšly pouze v exilu. Nové, kritické vydání bude doplněno rozsáhlým výborem z autorovy vězeňské korespondence a obrazovou přílohou. Paměti Jiřího Lederera odrážejí tragické zkušenosti části členů poválečné generace, kteří se podíleli na budování komunistického režimu a po vystřízlivění se snažili toto selhání napravit. Představují také mimořádné svědectví o moderních dějinách československé žurnalistiky, zejména v období pražského jara, nástupu normalizace a vzniku Charty 77.

Ivanka Lefeuvre Migrace. Deníkové záznamy z roku 1982

Deníkové záznamy signatářky Charty 77, vystěhované v rámci „Akce Asanace“ z Československa do Francie, vznikaly před třiceti lety v roce 1982. Autorka v nich zachycuje poslední zážitky ze země, kde se narodila a prožila třiatřicet let života. Pohledem člověka v mezní životní situaci popisuje přípravy k nucenému odjezdu z Československa. Textem procházejí známé i méně známé postavy české opozice sedmdesátých a osmdesátých let minulého století. Autentické zápisky evokují tíživou atmosféru doby normalizace a každodenního života v ní. Autorka s manželem a třemi dětmi: pětiletou dcerou, tříletým synem a osmiměsíčním miminkem, odjíždí z Prahy do Paříže. Následující část textu vzniká ve Francii, reflektuje první zkušenosti v cizí zemi, popisuje život v táborech pro politické uprchlíky a postupnou adaptaci v novém prostředí. Francouzské reálie se prolínají se vzpomínkami na domov v úryvcích z dopisů, které autorka adresuje svým pražským přátelům.

Thomas Mann O sobě. Autobiografické spisy

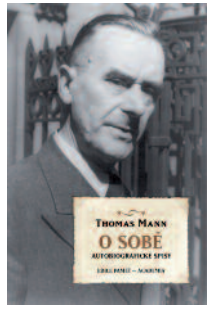

Doba Thomase Manna, zahrnující léta 1875 až 1955, vpravdě také osudová epocha německých dějin, měla jistý „odpor vůči autobiografii" jako uzavřené knize vyprávějící o životě. Autor sám necítil její potřebu, do všeho svého psaní však natolik vnášel sám sebe, že se u něj právem může hovořit o identitě díla a osoby. Nadto když to vyžadovaly okolnosti, ochotně podával informace o sobě, zřídka jako skici běhu svého života, spíše ve formě široce rozprostřených přednášek nebo esejů jako zpráv o prožitcích či o cestách, v notických a epizodách o rodinných příslušnících a přátelích, v odpovědích na ankety o předpokladech své práce, o svém poměru k náboženství, k hudbě či k psychoanalýze. Thomas Mann se celý život chápal jako kulturní reprezentant své doby ve všech jejích proměnách – ve vyjádřeních o sobě podal zároveň výmluvné svědectví o duchovní formě života své generace. — *Přeložil Milan Váňa*

Naděžda Morávková František Graus a československá poválečná historiografie

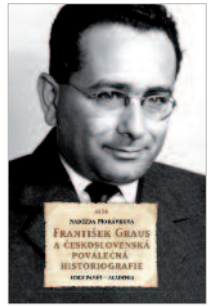

Monografie pojednává o přední osobnosti československého oficiálního dějepisectví druhé poloviny minulého století – profesorovi Františku Grausovi. Autorka se snaží vykreslit proces proměny naší poválečné historické vědy na pozadí životního příběhu vědce, jehož dílo se stalo základem oficiálního poúnorového historického diskursu a jehož složitý osud zrcadlí úděl značné části inteligence minulého století, zmítané ideovými a politickými zvraty. Text vychází z dostupných pramenů v archivech českých, německých a švýcarských, Grausovy pozůstalosti uložené v univerzitním archivu v Basileji, Grausova díla a množství pamětnických výpovědí a korespondence. Autorka sleduje především Grausovo působení v rámci československé historické vědy, poemigrační období je zde pojednáno zběžně, spíše z hlediska přetrvávajících vztahů k české dějepisecké obci a kontaktů s ní.

Karel Pacner Lidé v mé paměti

Během své novinářské práce se autor seznámil se spoustou zajímavých lidí, kteří se stali jeho přáteli, a nyní sepsal jejich osudy. Je to svým způsobem pokračování jeho autobiografie *Život novináře* z roku 2012. Mezi tyto osobnosti patří bývalí předsedové Akademie věd Rudolf Zahradník a Václav Pačes, geniální popularizátor kosmonautiky Antonín Vítek, jeho někdejší kolega a později poradce prezidenta Havla Jiří Křižan, zakladatel české rozvědky Oldřich Černý, historici Antonín Klimek, Zbyněk Zeman a Zdeněk Horský, kolega, se kterým sledoval vypuštění prvních Američanů na Měsíc, a potom ministr zahraničí Jiří Dienstbier, neuropatolog František Koukolík, politický vězeň generál Rudolf Pernický, dodavatel exilové literatury Zdeněk Mastník, neznámé „Wintonovo dítě" Hanuš Weber, který udělal kariéru ve švédském rozhlase a televizi, a další. Je to pestrý kaleidoskop příběhů, jenž ilustruje jak někdejší komunistickou epochu, tak dobu současnou.

Radegast Parolek Kruté i krásné dvacáté století. Memoárová mozaika v pěti dílech

Jak píše sám autor, každá epocha má svou konstelaci žánrů a v té dnešní má dokumentární literatura a memoaristika mimořádný význam – do určité míry vytlačuje žánry založené na fikci. Edici Paměť nyní obohatí vzpomínky významného českého vědce Radegasta Parolka – literárního historika, komparatisty se zaměřením na baltské jazyky, vysokoškolského učitele a překladatele z litevštiny a lotyštiny. Překládal především poezii, a je tedy celý život rozkročen mezi objektivním světem vědy a subjektivním světem umění. Své paměti napsal jako niternou zpověď, pohled „zevnitř", subjektivní představení celé epochy, její atmosféry, problémů a tendencí.

Dagmar Steinová Co zbylo v paměti

Knihu vzpomínek nejlépe vystihují slova autorky a překladatelky Dagmar Steinové: „Vzpomínky jsou ovšem velice osobní a chtělo by se říci někdy i o ničem. Není to kronika našich dnů, nejsou to politické nebo společenské dějiny. Vzpomínky jsou to, co nám nejvíc utkvělo ať už v osobním, společenském, či veřejném životě. Často jsme si zapamatovali události, které ostatním patrně připadají malicherné, ale pro nás jsou z nějakého důvodu důležité nebo pozoruhodné. Pohled z okna na sovětský vojenský tábor na fotbalovém hřišti Slavie ve Vršovicích mi utkvěl víc než stopy po kulkách na Národním muzeu, byl totiž velice **osobní**, představoval bezprostřední hrozbu, dotkl se jenom mne (tak mi to v onom okamžiku připadalo) a to mnohem víc než nepochybně mnohem děsivější a objektivně hroznější ostřelování tak významné instituce, jakou je Národní muzeum.“

Blanka Svadbová (ed.) Čtyřhlas Terézy Novákové. Teréza Nováková ve světle rodinné korespondence

Rodinná korespondence Terézy Novákové nebyla nikdy zpřístupněna, ačkoli především listy vyměňované se synem Arnem Novákem přinášejí řadu nových poznatků o jejím tvůrčím směřování, duchovním zázemí a výbojích i o osobní emocionalitě a prohlubují dosud známý obraz spisovatelky. Listář nově osvětluje rovněž okolnosti života a mnohostranné tvorby Arneho Nováka a jeho vývoj od individualistických východisek představitele generace sklonu 19. století k pojetí českého písemnictví, které oceňuje tradiční literární hodnoty. Součástí knihy, která podává formou koláže z dopisů čtenářsky přitažlivý „příběh“, je CD-ROM, jenž prezentuje výběr z 1338 listů Terézy Novákové, Arneho Nováka, Josefa Nováka a Theodora Nováka, doprovázený rozsáhlým poznámkovým aparátem a umožňující např. pohodlné vyhledávání.

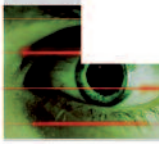

ACADEMIA

Milan Stloukal, Jindra Nekvasil
Věčné tajemství Býčí skály

V sedmdesátých letech 20. století došlo k dohodě brněnských a vídeňských archeologů, že společně zhodnotí archeologické předměty a lidské kosti z jeskyně Býčí skála v Moravském krasu, které tam v druhé polovině 19. století nalezl „otec moravské archeologie" Jindřich Wankel. Tento blanenský lékař vše zveřejnil v populární publikaci a posléze celou svou sbírku prodal do vídeňského muzea. Svůj nález Wankel označil za pohřeb významného kmenového náčelníka s mnoha lidskými i věcnými oběťmi. Jeden z autorů této knížky byl pověřen zpracováním archeologických a druhý antropologických nálezů. Při studiu lidských kostí se brzy přišlo na to, že Wankelův názor je naprosto neudržitelný, a tak i archeologové museli hledat jiné možnosti výkladu.

academia
SPOLE
FE MÉN
V. NORN
MYSL H
DOVOL OUKAZEM.
Odborové rekreace
948–1968
ĚTA ČORNEJOVÁ

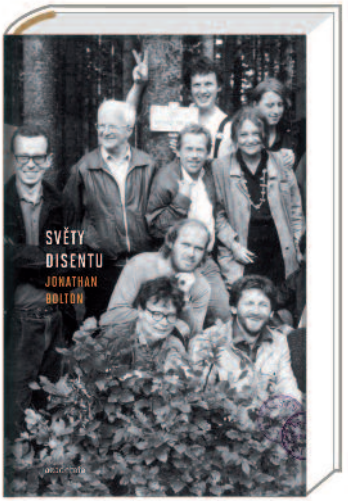

Jonathan Bolton Světy disentu

V knize *Světy disentu* americký historik Jonathan Bolton analyzuje mýty, které západní novináři a historici šíří o středoevropském odporu vůči komunistickému státu. Všechno se odehrávalo ve zcela konkrétním prostředí a situaci, říká – a názorně čtenářům líčí ono prostředí a situaci v českém disentu. Bolton prostředí disentu popisuje vlastními slovy jeho účastníků a hojně cituje z dopisů, deníků, literárních děl; v jeho podání nejde tolik o politickou filozofii, ale o běžné zážitky. Disent je v jeho knize živým společenstvím lidí, kteří pochybují a pociťují nejistotu a rozhodně se nepokládají za žádné mesiáše.

— *Přeložila Petruška Šustrová*

Paulina Brenová Zelinář a jeho televize

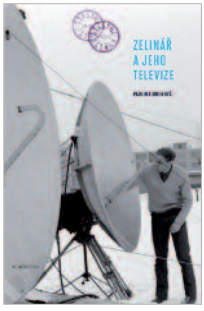

Jak se stalo, že se z nadšených stoupenců reforem pražského jara 1968 a „socialismu s lidskou tváří“ stali poslušní přívrženci normalizace, která nastala po srpnové invazi pěti armád? Kdo byli hlavní nositelé normalizace a jak přiměli rozjitřenou společnost, aby se „ukáznila“ a projevovala podporu komunistické straně? A jakou roli v tom sehrála Československá televize, která v době pražského jara reformy poháněla? „*Po roce 1968 si komunistická strana začala s televizí intimní, leč tendenční milostný poměr*,“ píše Paulina Brenová, „*a prvotním prostředkem komunikace s diváky se stala mýdlová opera v podobě televizních seriálů o soudobém běžném životě*.“ A právě o proměně lidí prostřednictvím televizních seriálů pojednává kniha *Zelinář a jeho televize*. — *Přeložila Petruška Šustrová*

Alžběta Čornejová Dovolená s poukazem. Odborové rekreace v Československu 1948–1968

Odborářská dovolená nebyla pouze sledem humorných situací, jak ji známe z filmů Bořivoje Zemana s Jaroslavem Marvanem v hlavní roli. Šlo o přesně plánovaný a organizovaný volný čas jedinců, kteří měli vytvořit ještě pevnější socialistický kolektiv. Publikace na základě výzkumu archivních pramenů přináší ucelený pohled na vývoj a pořádání odborových rekreací v Československu mezi lety 1948–1968. Zabývá se třemi stěžejními typy dovolené: výběrovou, závodní a zahraniční rekreací, a stručně mapuje i organizaci dovolené v době druhé světové války. V neposlední řadě přináší reflexi rekreací ROH v literatuře a u nás velmi populárních filmech *Dovolená s Andělem*, *Anděl na horách* a *Homolka a tobolka*.

Alena Fialová Normalizační próza

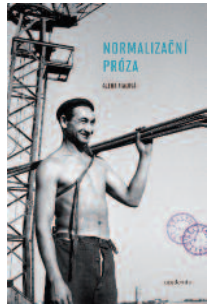

Publikace se zabývá normalizační angažovanou prózou, která zachycovala nedávné české dějiny, resp. období 1945–1968. Právě tato tvorba nejvíce vycházela vstříc dobovým ideologickým požadavkům a pokoušela se vytvořit obraz dějin v takové podobě, jež měla potvrdit legitimitu komunistického režimu v období 70. a 80. let. Úvodní část textu v krátkosti představí obecnější úvahy na téma dějin a národní paměti. Další se věnuje souvislostem umělecké literatury a propagandy, filmu a televize a připomene podoby normalizační literární kritiky – vše v souvislosti s analyzovanými prozaickými díly. Jádrem práce je tematický rozbor próz, v němž můžeme sledovat, jakým způsobem je zde zpodobněno osvobození v roce 1945, poválečné období 1945–1948, únorový převrat 1948, období „budování" v padesátých letech, léta šedesátá a zejména rok 1968. Rozsáhlá kapitola je věnována také typologii postav a způsobu, jakým byly v tomto období reflektovány společenské vrstvy a třídy: dělníci, rolníci, buržoazie, inteligence a umělci.

Přemysl Houda Folk jako společenský fenomén v čase tzv. normalizace

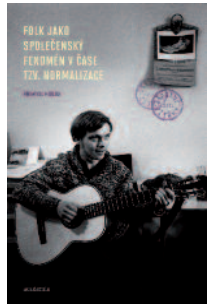

Kniha *Folk jako společenský fenomén v čase tzv. normalizace* přináší pokus o první celistvé zpracování dosud překvapivě málo známé oblasti naší historie – československé folkové hudby sedmdesátých a osmdesátých let 20. století. Protože folková hudba v této době oscilovala mezi povoleným, trpěným a zakázaným uměním, je na ní možné ukázat i něco více – limity normalizačního systému jako takového. To je vlastní smysl textu, jenž je vystavěn na spojení chronologických kapitol s tematickými mikrosondami (Sekce mladé hudby, Folková Lipnice, Šafrán atd.). Autorův přístup k tématu je historický, ale kombinuje ho s celou řadou příbuzných oborů. Text spočívá ve využití mnoha typů nashromážděných pramenů (archivní dokumenty, rozhovory, nahrávky písní, dobová beletrie a periodika atd.), v drtivé většině dosud nepublikovaných (pocházejících často ze soukromých sbírek) a jejich kritické analýze.

Jakub Jareš, Matěj Spurný, Katka Volná a kol.
S minulostí zúčtujeme!
Sebereflexe Filozofické fakulty UK v dokumentech sedmdesátých a devadesátých let 20. století

Publikace představuje dva dosud nezveřejněné dokumenty z minulosti Filozofické fakulty Univerzity Karlovy: tzv. *Analýzu fakulty* z roku 1971 a *Rehabilitační zprávu* z roku 1992. Každý z nich je specifickou reflexí i interpretací – či dezinterpretací – minulosti. Sedmisetstránkovou *Analýzu* napsalo v letech 1970–1971 na popud nejvyšších orgánů KSČ několik fakultních straníků s cílem vytvořit „normalizační" interpretaci tzv. krizového vývoje na fakultě a následné „konsolidace". *Rehabilitační zpráva* podává výklad téhož období z hlediska roku 1992, ale pro svou údajnou právní rizikovost nesměla být v devadesátých letech publikována. Část z ní se potom dokonce ztratila a zbytek byl objeven badatelským týmem shodou náhod. Edici obou dokumentů uvozují důkladné studie a doplňují vysvětlující komentáře a téměř dvě stě životopisných medailonků.

Petr Koura Sjezd swingařů a potápek.
Česká swingová mládež za druhé světové války a její „hořkej svět"

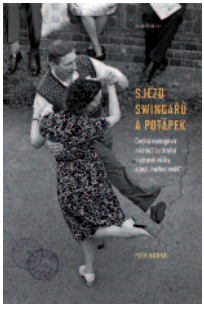

Kniha pojednává o výstředních tanečnících swingu z doby druhé světové války, nazývaných „potápky" a „bedly". Jedná se o první komplexní zpracování této první české městské subkultury mládeže, jež prostřednictvím sympatií k angloamerické kultuře vyjadřovala odpor vůči nacistické okupaci a položila tak základy pro obdobné hudební subkultury v pozdějších desetiletích, jako byli rokenroloví „páskové" či bigbítové „máničky". Autor analyzuje nejen samotné projevy české swingové subkultury (oblečení, účes, jazyk atd.), ale věnuje se i obdobným subkulturám ve Spojených státech (*zootsuiteři*), ve Francii (*zazous*), v Německu (*Swingjugend*). Předmluvu ke knize napsal Josef Škvorecký.

Doubravka Olšáková Věda jde k lidu. Od *Československé společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí* k *Socialistické akademii*

Předkládaná práce *Věda jde k lidu* mapuje mechanismus popularizace vědy v prostředí nastupujícího komunistického režimu, a to od analýzy postavení vědce a intelektuála v novém politickém režimu přes spor o Viljamsovu trávopolní soustavu až po vytváření osnov lidových univerzit a lidových akademií. Kromě chronologického vývoje *Československé společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí*, pozdější *Socialistické akademie*, obsahuje publikace také tematické exkurzy např. na téma funkce a významu planetárií v novém režimu či analýzu popularizačních strategií jednoho ze základních stavebních kamenů komunistické ideologie: výchovy k vědeckému ateismu.

Zuzana Zemanová Písňové texty v české populární hudbě šedesátých let

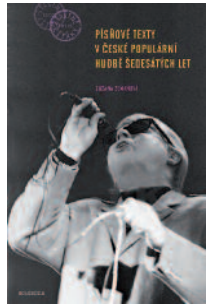

Autorka se ve své knize věnuje význačným momentům české populární hudby šedesátých let 20. století, nikoli však z aspektu muzikologického, ale poněkud netradičně prostřednictvím analýzy a interpretace písňových texů. Všímá si proměn písničkové formy v návaznosti na vznik malých divadel, kongeniálního spojení s prvními českými muzikály, sílícího pronikání vlivů zpoza hranic i soudržnosti s prvky domácí básnické tradice. V jednotlivých kapitolách sledujeme vývoj písňového textu z hlediska témat, obsahového zpracování a užitých jazykových prostředků, ale také se zřetelem k funkci populární písně, jež se zejména v období druhé poloviny šedesátých let a znovu po srpnu 1968 výrazně modifikovala. Samostatný výklad je věnován genezi českého rockového textu a jeho pozici na domácí kulturní scéně od nesmělých počátků až po vrcholy v podobě dodnes nepřekonaných tzv. konceptuálních alb.

Cesta šerem ma
ýtů a rituá
ní
DEMIA
Baue chitekt
oderny“
ána Petrasc
München-
KUNST ZWISCHEN TRADITION

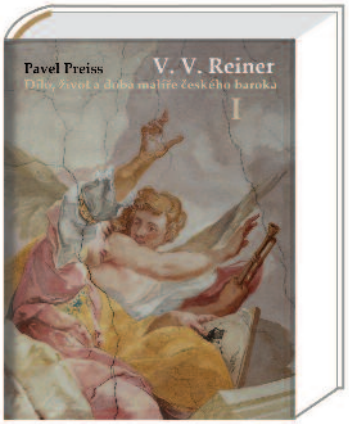

Pavel Preiss Václav Vavřinec Reiner. Dílo, život a doba malíře českého baroka

Monografie věnovaná jednomu z nejvýznamnějších malířů českého baroka mnohonásobně přesahuje autorovu práci z roku 1970. Autor chronologicky a velmi detailně sleduje životní osudy a dílo Václava Vavřince Reinera, stejně jako dobový historický i myšlenkový kontext, z něhož jeho dílo vyrůstalo a těžilo, a zohledňuje moderní poznatky o tomto umělci. Vlastní text doprovází oddíl dokumentace, který soustřeďuje všechny známé archivní doklady k životu a uměleckým dílům Reinera, stejně jako kritický soupis malířových fresek, oltářních obrazů, olejových skic k freskám a obrazům, portrétů, kabinetních obrazů, kreseb a rytin vytvořených podle Reinerových předloh. V katalogu nechybějí ani obrazy nezvěstné, neověřitelné či díla Reinerovi dříve mylně připsaná.

Stanislav Chládek Temná tajemství starých Mayů. Cesta šerem mayských mýtů a rituálních jeskyní

Pod velkou částí oblasti, kterou středoameričtí Mayové obývají, leží vápencová vrstva. Krasová topografie místa se vyznačuje přítomností mnoha jeskyní, cenotes (závrtů) a podzemních řek. To mělo velký náboženský význam pro staré i současné Maye; považovali jeskyně za vstup do podsvětí, byly také často pokládány za posvátné a sloužily jako dějiště mnoha tajemných rituálů. Mayská mytologie vnímá jeskyně jako místo, kde bylo stvořeno lidstvo, pohřbívaly se v nich vysoce postavené osobnosti a konaly se tu lidské oběti, jež představovaly dary bohům i posly k nim vysílané. Teprve velice nedávný archeologický průzkum jeskyní, často ukrytých v hlubokých nepřístupných pralesích, poodhalil jejich klíčovou roli v mayském náboženství a mytologii. Tato kniha je první soubornou prací, v češtině pak jde o první knihu o mayských jeskyních vůbec. Poznatky z výzkumů jsou v ní uvedeny do souvislosti se soudobými znalostmi náboženství a mytologie Mayů. — *Přeložila Zuzana Marie Kostičová*

Jindřich Vybíral Leopold Bauer: Architekt „jiné moderny“

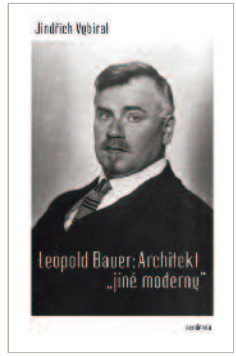

Leopold Bauer (1872–1938) patřil kolem roku 1900 k předním představitelům moderní architektury ve střední Evropě. Byl označován jako tvůrce prvního moderního domu v habsburské monarchii i autor první filozoficko-teoretické reflexe moderní architektury v tomto regionu. Později však popřel svá východiska a přešel na pozice nového historismu. Svého učitele Otto Wagnera podrobil ostré kritice a údajně s podporou konzervativních politických kruhů se stal jeho nástupcem na profesorském stolci. Monografické zpracování jeho architektonického a designérského díla je založeno na studiu Bauerovy obsáhlé písemné pozůstalosti ve vídeňské Albertině a na systematickém terénním výzkumu architektových realizací, zejména v České republice a Rakousku. Bauerova tvorba je podrobena stylové analýze i obsahové interpretaci a představena v širokých souvislostech duchovní kultury doby.

V EDICI JIŽ VYŠLO:

Venclová
Wencel
2012

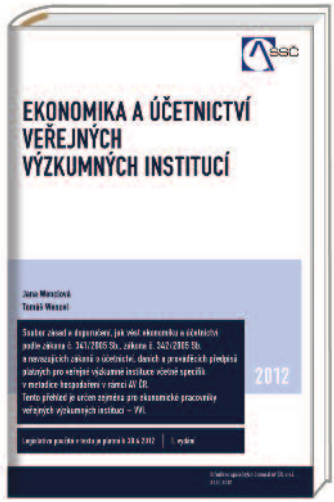

Jana Wenclová, Tomáš Wencel Ekonomika a účetnictví veřejných výzkumných institucí

Publikace shrnuje zásady, jak vést ekonomiku a účetnictví podle zákona č. 341/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb. a navazujících zákonů o účetnictví, daních a prováděcích předpisů platných pro veřejné výzkumné instituce včetně specifik v metodice hospodaření v rámci Akademie věd ČR. Tento přehled je určen zejména pro ekonomické pracovníky veřejných výzkumných institucí – v. v. i. Má za cíl analyzovat a osvětlit zejména „ekonomické nastavení" v. v. i. a pomoci tak pochopit specifika v. v. i. v oblasti řízení, nakládání s majetkem, účetnictví, daní i pracovněprávních vztahů.

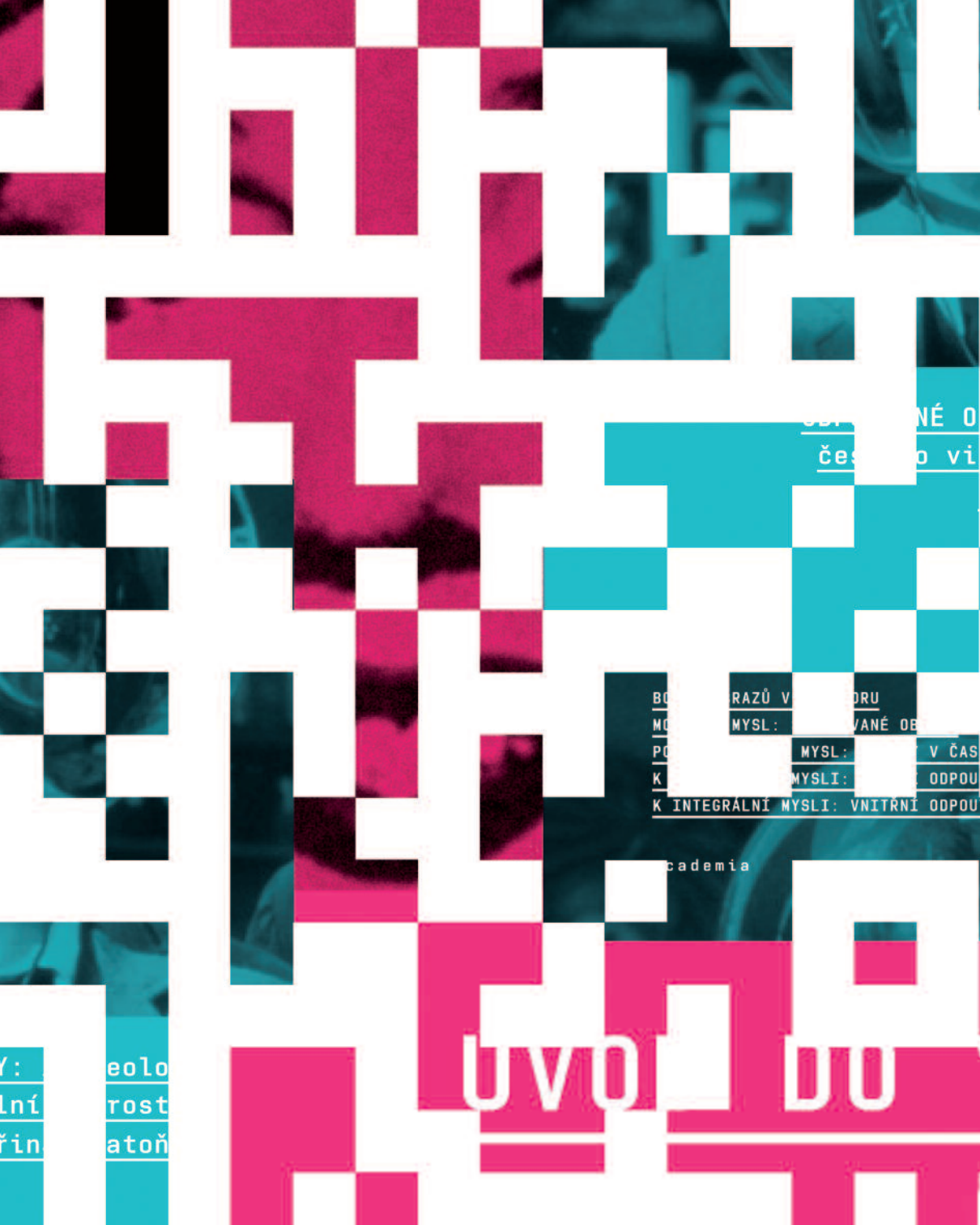
NÉ O
če o vi
RAZŮ V DRU
MYSL: VANÉ OB
MYSL: V ČAS
MYSLI: ODPOU
K INTEGRÁLNÍ MYSLI: VNITŘNÍ ODPOU
cademia
UVO DO
Y: eolo
lní rost
řin atoň

Kateřina Svatoňová Odpoutané obrazy. Archeologie českého virtuálního prostoru

„Odpoutanými obrazy“ jsou myšleny obrazy, jež se odpoutávají od plochy, okna, rámu a centrální perspektivy, přesně vymezených stylových etap, diskursu tradiční uměnovědy. Text zkoumá jednotlivé strategie odpoutávání obrazů, nejprve v české moderně přelomu 19. a 20. století, dále se zabývá tím, jaký vliv na zobrazování má proměna vědeckého uvažování o prostoru a teorie čtyřdimenzionality od počátku 20. století. Cílem knihy není pouze popsat historickou proměnlivost úvah o vnímání, o pojetí prostoru a alternativních strategií zobrazování, ale zároveň zproblematizovat některé pojmy, které byly vytvořeny pro materiální dvojdimenzionální obraz a začínají být pro virtuální či multimediální, vícedimenzionální obraz nedostatečné.

KA
ARTI
IVÁ PŘÍ
CADEMI
IVO CHLUPÁČ
ZOBOHATÝ
KOVANDA
ZDENĚ
MAREK
und Flo
IVÁ PŘÍ
DEMIA

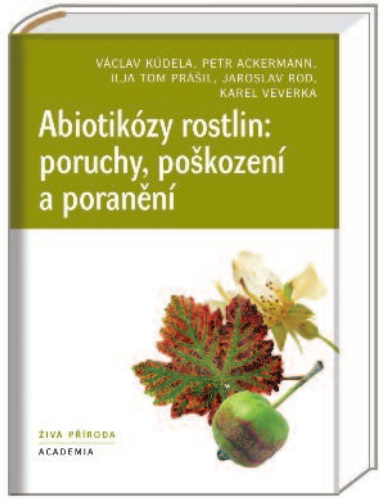

Václav Kůdela, Petr Ackermann, Ilja Tom Prášil, Jaroslav Rod, Karel Veverka
Abiotikózy rostlin: poruchy, poškození a poranění

Kniha pojednává o spektru abiotických faktorů vnějšího prostředí, které mohou nepříznivě ovlivnit životní funkce rostlin, tvorbu biomasy, hmotnost i kvalitu rostlinných produktů a ohrozit i životnost rostlin. V obecné části jsou jednotlivé škodlivé abiotické faktory řazeny do několika kategorií, ve speciální části jsou u jednotlivých plodin nebo skupin plodin vyloženy nejzávažnější poruchy, poškození a poranění během vegetace, sklizně a skladování. Kniha je určena fytopatologům, rostlinným fyziologům, botanikům, ekologům, rostlinolékařům a studentům příslušných oborů.

Karel Melka, Martin Šťastný Encyklopedický přehled jílových minerálů

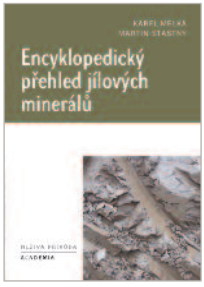

Jílovými minerály, které tvoří převážnou část povrchu zemské kůry, jsou vodnaté vrstevní silikáty. Vyskytují se zpravidla jako drobné částice šupinkovitého, destičkovitého či lištovitého tvaru o velikosti několika mikrometrů, avšak v hydrotermálním a metamorfním prostředí i jako krystaly o velikosti až několika centimetrů. Využívají se v mnoha nejrůznějších oblastech lidské činnosti. Kromě tradičního využití v keramice, chemickém průmyslu a stavebnictví, při budování komunikací a úložišť rizikových odpadů se dnes uplatňují i v papírenství, gumárenství, výrobě plastů, farmacii a kosmetice. Hlavním předmětem zájmu je jejich pozoruhodná schopnost přijímat do své krystalové struktury velké organické molekuly, polymery nebo komplexní ionty. Toto zabudování molekul do vrstevnaté struktury umožňuje vznik nových materiálů se zajímavými fyzikálními a chemickými vlastnostmi. Množství těchto aplikací jde do stovek a je velkou výzvou pro jejich další netradiční využití.

V EDICI JIŽ VYŠLO:

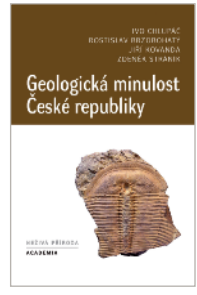

DOPORUČUJEME

Ferry Fediuk a kol.

Hradní kámen přemyslovské doby v Čechách

Kámen a jiný stavební materiál je nedílnou součástí technické, řemeslné i obchodní historie každé lokality. Tato kniha se v obecné části věnuje kameni, jeho minerálním složkám, vlastnostem, využití, zpracování a rozšíření v Čechách. Ve speciální části je zpracováno 50 hradních objektů přemyslovské doby. Vedle stručného historického popisu zde čtenář nalezne mikroskopický a makroskopický rozbor stavebních kamenů příslušného hradu, doplněný řadou barevných mikrofotografií, nákresů výbrusů i kreseb popisovaných objektů. Slovníček základních geologických, archeologických a stavebních pojmů umožňuje, aby se v knize lépe orientoval i laický čtenář.

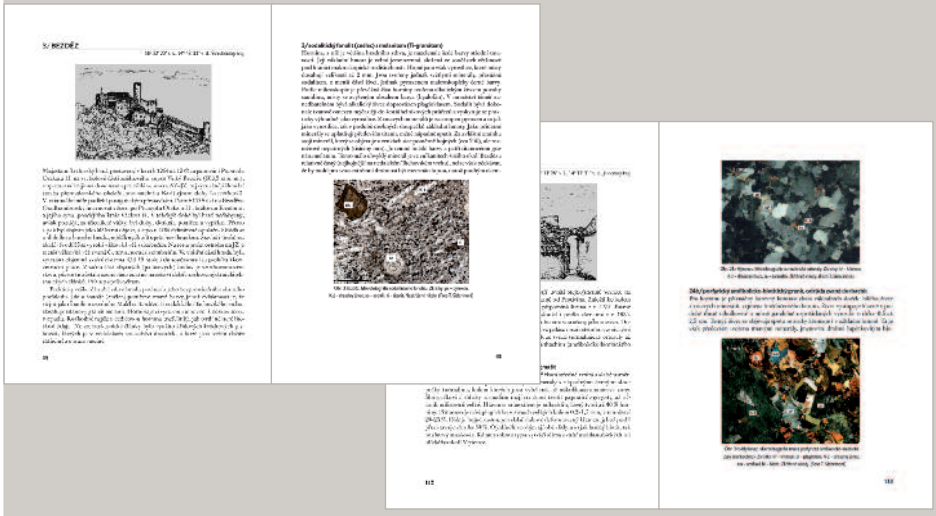

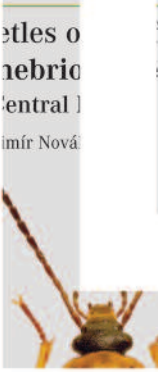

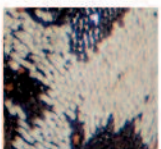

Vladimír Novák Brouci čeledi potemníkovití (Tenebrionidae) střední Evropy

V bohatě ilustrovaném moderním klíči s barevnými fotografiemi většiny druhů najde čtenář nové informace o životě a rozšíření jednotlivých druhů v oblasti střední Evropy a další zajímavé informace o jednotlivých druzích této čeledi. Tato skupina je velmi tvarově variabilní, brouci této čeledi tvoří rozmanitou skupinu s druhy štíhlými, protáhlými, plochými, ale i oblými a klenutými, mnohdy s podivným až záhadným tvarem těla, často připomínajícím druhy jiných čeledí. Další kniha z řady zoologických klíčů pro začínající, amatérské, ale také profesionální entomology pomůže v určování jednotlivých druhů a přiblíží svět této méně známé skupiny brouků.

Oldřich Nedvěd Brouci čeledi slunéčkovití (Coccinellidae) střední Evropy

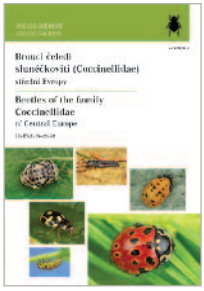

Kniha shrnuje biologii a ekologické nároky sta druhů slunéček žijících ve střední Evropě, většinou s fotografiemi dospělých brouků, u části druhů i larev a kukel. Hlavní náplní knihy jsou určovací klíče dospělých brouků, částečně opět larev a kukel. Klíče jsou pojaty netradičním způsobem, umožňujícím zájemcům vybrat si znaky, podle kterých chtějí své exempláře určovat, podobně jako tomu je u mnohoprůchodových elektronických určovacích klíčů. Mohou začít diagnostickými znaky pro podčeledi, triby a rody, barevným vzorem na krovkách včetně rozsáhlé vnitrodruhové variability, barevným vzorem na hrudi, anebo podle jiných nápadných morfologických i bionomických znaků. Všechny morfologické znaky jsou ilustrovány černobílými kresbami spojenými v obrazové příloze, na kterou odkazuje jak český, tak anglický text knihy.

Petr Zahradník Brouci čeledi červotočovití (Ptinidae) střední Evropy

Další publikace z edice „Zoologické klíče“ umožňuje determinaci všech červotočů žijících na území střední Evropy. Určena je jak specialistům v daném oboru, tak i všem dalším zájemců, od amatérských entomologů až po žáky škol s hlubším zájmem o biologii. Kniha obsahuje základní informace o čeledi Ptinidae, určovací klíče, katalog druhů a obrázky a fotografie téměř všech druhů. Obdobná publikace pro daný region dosud nebyla k dispozici, tato mezera je nyní zacelena.

DOPORUČUJEME

Jiří Háva Brouci čeledi kožojedovití (Dermestidae) České a Slovenské republiky

V publikaci autor zpracovává hospodářsky velmi důležitou čeleď brouků – Dermestidae (kožojedovití). Kniha představuje první souborné zpracování této čeledi brouků v češtině a jsou v ní využity nejnovější poznatky vědy. Klíče jsou zpracovány pokud možno na základě nápadných a dobře zjistitelných vnějších znaků, pouze tam, kde nelze jinak, jsou použity i znaky vnitřní či nesnadno zjistitelné (všechny takové jsou vyobrazeny). Klíče jsou modifikovány pro území České a Slovenské republiky, ale jsou zde zahrnuty i druhy, jejich začlenění do naší fauny lze očekával z důvodu exportu či importu různých skladištních komodit. První část knihy je tvořena textem v českém jazyce, poté následuje 56 barevných fotografií jednotlivých druhů a 6 tabulí černobílých kreseb, třetí část knihy je tvořena anglickým překladem veškerých textů české části.

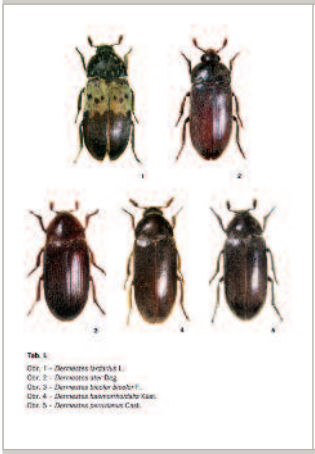

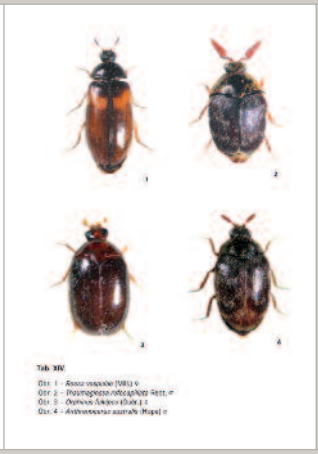

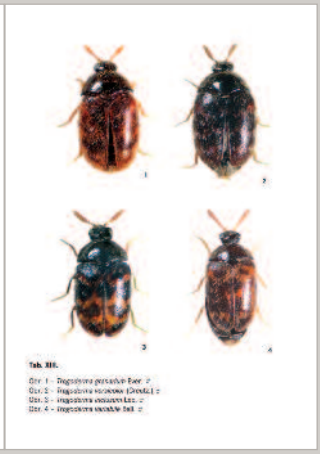

ické
lady
Milost
a
M A
v n
Lod énem naděje
Jaku
landry | svazek 1
Prvotin
Jakub Deml
KL

Jakub Deml Prvotiny. Svazek 1.

První svazek obsahuje čtyři knihy Demlových raných textů – z doby, kdy byl na jedné straně uchvácen literárním světem Otokara Březiny a výtvarným světem Františka Bílka a na straně druhé vypjatým katolickým apokalyptismem Josefa Floriana:

Slovo k Otčenáši Františka Bílka – cyklus meditací k Bílkovým grafickým listům (1904); kniha, která ukazuje Demlovy literární počátky v duchu symbolismu.

Homilie – soubor kázání, pronesených při různých příležitostech v prvních letech Demlova kněžského působení; kniha téměř zapomenutá, v níž se však už zrcadlí všechna Demlova životní témata (1907).

Notantur lumina – kniha básní a básní v próze (1907), později doplněných o prozaické úvody a vydaných pak nově pod názvem *První světla*; kniha, kterou si Deml vysloužil na celý život titul „básník“.

Do lepších dob – texty bojovné a publicistické, lámající kopí za radikální katolicismus v pojetí Florianovy Staré Říše, publikované ve starořížských sbornících (1906–1910) a po letech pak znovu vydané společně pod názvem *Do lepších dob*.

Svazek dále obsahuje oddíl *Epilegomena*, ve kterém jsou otištěny texty z téhož období, vydané časopisecky nebo dochované pouze v rukopisech.

Svazek doprovází ediční poznámka, překlady všech cizojazyčných pasáží, vysvětlivky reálií, jmenný rejstřík, reprodukce obálek původních vydání a Bílkových výtvarných listů, k nimž se vztahují meditace první knihy.

Jakub Deml Mystické překlady. Svazek 2.

Překlady tvoří integrální část Demlova díla. Deml si vybíral k překládání autory blízké svému vnímání katolicismu, především latinské a německé mystiky; jednak doprovázel překlady svými úvody či komentáři, jednak i překlady samotné jsou mnohdy „interpretativní", to jest: silně přizpůsobují původní text poetickému stylu překladatele. Odtud i druhý význam názvu „mystické překlady".

Deml se překládání věnoval především v době své spolupráce se Starou Říší a v letech přímo následujících. Svazek zahrnuje překlady vytvořené a vydané knižně nebo ve starořížských sbornících v letech 1905–1915: dekrety papežů Pia IX. a Pia X., zejména o činnosti laiků ve světě a o častém svatém přijímání; mystické úvahy a vize Cypriána z Kartága, Brigity Švédské, Mechtildy Magdeburské, Hildegardy z Bingenu, Mistra Eckharta, Vincence Ferrerského či Anny Kateřiny Emmerichové; hagiografické spisy Život svaté Dympny a Život a některé spisy Ruysbroecka Podivuhodného; mysticko-erotickou poemu Slavík svatého Bonaventury; prózy novodobých spirituálních autorů Rainera Marii Rilka a Johannese Joergensena; další podobné texty. Pozdější Demlovy překlady jsou zařazeny do svazků, kam chronologicky náležejí.

Svazek dále obsahuje oddíl *Epilegomena*, ve kterém jsou otištěny překlady z téhož období vydané pouze časopisecky nebo dochované v rukopisech.

Svazek doprovází ediční poznámka, překlady všech cizojazyčných pasáží v Demlových vlastních textech, vysvětlivky reálií, jmenný rejstřík a reprodukce obálek původních vydání. Vydání Spisů Jakuba Demla řídí Martin C. Putna, hlavním redaktorem je Záviš Šuman.

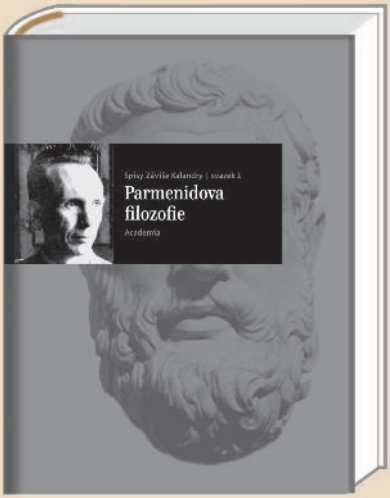

Záviš Kalandra Parmenidova filozofie. Svazek 1.

Parmenidova filozofie je prvním uceleným knižním textem levicového intelektuála Záviše Kalandry. Vznikl v polovině dvacátých let 20. století coby disertační práce na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, ovšem před obhajobou jej Kalandra stáhl, a nikdy tak své doktorské studium nedokončil. V originální studii Kalandra soustředí svou pozornost na vývoj tzv. předsokratovské filozofie, zejména pak na filozofa, jejž sám považuje za mezník – Parmenida. Kalandra v úvodu práce odsuzuje dosavadní výzkum fragmentů Parmenidova díla jako ahistorický a za svůj cíl si klade nápravu chyb, jež jsou při výkladu předsokratovské filozofie činěny. Analýza vyrůstá z historických a dialekticko-materialistických pozic, nepřehlédnutelný je autorův holistický přístup a také jistá adorace pohybu, resp. vývoje. Interdisciplinární analýza dochovaných fragmentů Parmenidových úvah zůstává i po pětaosmdesáti letech nejvýraznějším příspěvkem vzniklým v českém intelektuálním prostředí a představuje stále intelektuálně podnětný vklad do debat filozofických, historických i kosmologických.

Ivan Klíma Láska a smetí. Spisy VI

Román *Láska a smetí* vznikal na konci osmdesátých let, v době, kdy byl Ivan Klíma v Československu zakázaným autorem. Má několik dějových pásem, v ústředním z nich se hrdina, ženatý spisovatel, který pracuje jako metař, pokouší řešit svůj milostný vztah. Také ostatní dějová pásma se dotýkají citových vztahů, od neuskutečněné lásky Franze Kafky po lásku milostnou, manželskou i lásku syna k umírajícímu otci. Právě společné téma citových či milostných krizí spojuje jednotlivá dějová pásma natolik, že je mění v ucelenou a poutavou četbu. *Láska a smetí* se navíc pokouší najít odpověď na velká osobní dilemata, jimž se v životě nevyhne většina z nás. Tento román se stal autorovou nejúspěšnější knihou, byl kromě čtyř vydání v češtině, několika vydání v angličtině a v němčině přeložen s výjimkou Finska a Albánie i ve všech evropských zemích. Vyšel také v Číně, Japonsku, Íránu, Koreji, Izraeli a Turecku.

Ivan Klíma Moje zlatá řemesla. Spisy VII

Pro VII. svazek svých spisů zvolil Ivan Klíma autobiografické povídky z osmdesátých let *Moje zlatá řemesla*. První povídka, „Malířská“, je datovaná rokem 1983, poslední „Zeměměřičskou“ dokončil roku 1988. Z větší části jsou to reflexe toho, co cítil a pozoroval v době, kdy byl jako zakázaný spisovatel ve své zemi úřady donucen živit se jinými pracovními činnostmi než svým psaním. Není to ovšem kniha nářků nad vlastním osudem, práce mezi lidmi různých povolání autora naopak obdařila novými úhly pohledu na náš tehdejší svět a lidi v něm, a přinesla mu množství podnětů k reflexím, někdy i prorockým, o stavu přírody, hospodářství a hospodaření v našem státě, významu techniky a její možné budoucnosti, ale i o lidech, jež by jinak minul a u nichž takto objevoval jejich bytostné hlubiny. Tak jako jiné Klímovy knihy, i tato se rychle rozmnožila v překladech po světě, vyšla kromě několika vydání v angličtině mj. i norsky, švédsky, řecky, persky a zaujala literární kritiky v periodikách, jako je třeba *The New York Times*.

V EDICI JIŽ VYŠLO:

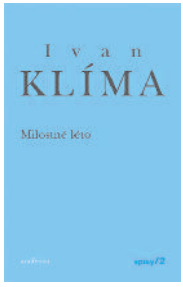

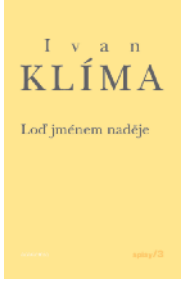

Palma vítězství

Je pozoruhodné, jak dvě světové války během našeho století nebývale zvýšily cenu „přežití“ na společenské i přírodní úrovni. Že by „vítězi“ evoluce, ať už biologické či kulturní, mohli být ti, kdo maximálním způsobem uskutečnili a vyčerpali své tvarové či jiné vyjadřovací schopnosti a poté opustili scénu, přijde málokomu na mysl. Přitom celá řada starších paleontologů a biologů (E. D. Cope, H. F. Osborn, R. W. G. Hingston atd.) zdůrazňovala právě dosažení mezních možností a tvarů nejrůznějších veleještěrů, fosilních slonů

Stanislav Komárek Západ v mlze

Sbírka autorových sloupků z let 2009–2012 doplněná několika delšími eseji se zabývá především krizovou situací v Evropě: krize, chápaná většinou jako finanční či ekonomická, je ve skutečnosti krizí celkovou – autor se nikdy nenadál, že se dočká v ještě ne stařeckém věku takovéhoto soumraku euroamerické civilizace. Krize nepovede samozřejmě k „zániku“ Evropy, podobně jako krize a rozpad římského impéria nevedly k zániku Itálie či jejímu vylidnění – náš kontinent z ní ale vyjde jiný, než jak jsme bývali zvyklí. Jak dramatický tento přerod bude, závisí ostatně velmi na nás. Kniha obsahuje i autorovy články o vědě, živé přírodě a knihách tak, jak se v řečených letech urodily.

či jelenů a dalších organismů jako důvod k jejich vyhynutí – jejich invence se vyčerpala a mohli nerušeně „vyvanout“, zatímco ti, na které sebeuskutečnění teprve čeká, se musejí plahočit dějinami z pokolení na pokolení dál. Celá řada skupin vytvářela před svým vymizením zcela extrémní či patologické tvary (např. amoniti), cosi ve stylu *fin de siècle* před velkým vymíráním první světové války. (Někdy u méně extrémních forem není ani třeba vymřít, ale stačí se ve vývoji zastavit a změnit se v živou fosilii – je to jakási „smrt zaživa“, upomínající tak třeba na přítomnou vykopávkovost orientálních křesťanských církví.) Možná nejsou vítězi dějinně-evolučního dramatu až tolik ti, kdo nějak přetrvali všechny prošlé mizérie, jako spíš ti, kdo zažili své „bytí v plnosti“ a své inherentní potenciály co nejvíce uskutečnili, snad dobře vědouce, že po květu následuje i odkvět. Platón nezanechal potomstvo a z rozsahem nevelkých perikleovských Athén zůstalo právě jen několik kamenů na kameni; přesto nelze Platóna a jeho dobu chápat jako sérii proher a marnosti.

V EDICI JIŽ VYŠLO:

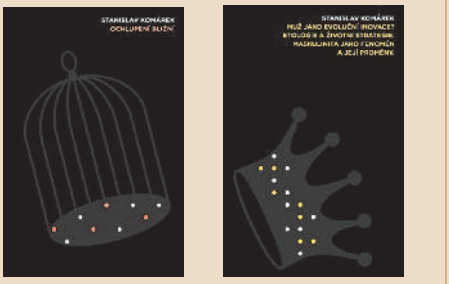

ACADEMIA
DEMONOLOGICKÝ
POVĚSTÍ
literatura
(6.–15. století)

Eva Semotanová (ed.)
Akademický atlas českých dějin

Publikace zpřístupňuje na mapách, kartografických modelech, vyobrazeních, grafech a kartogramech hierarchicky uspořádaný soubor vybraných poznatků moderní české historické vědy po roce 1989 vztahujících se k českým a slovenským dějinám, zasazených do evropského, především středoevropského prostoru. Cílem projektu bylo zpracování výsledků historického bádání v mezinárodních souvislostech kartografickou metodou. Pět oddílů hlavní, atlasové části publikace sleduje jednotlivá historická období: pravěk, středověk, raný novověk, novověk a moderní dějiny. Všechny historické mapy provázejí odborné komentáře, fotografie, reprodukce pramenů, tabulky atd.

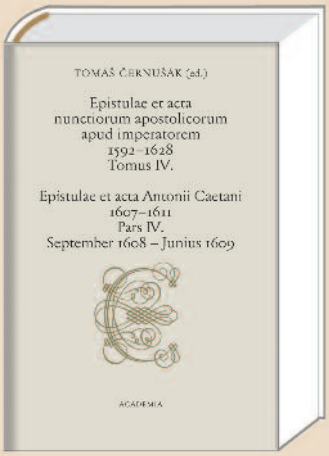

Tomáš Černušák (ed.) Epistulae et acta nuntiorum apostolicorum apud imperatorem 1592–1628. Tomus IV. Epistulae et acta Antonii Caetani 1607–1611. Pars IV. September 1608 – Junius 1609

Kniha přináší detailně komentovanou kritickou edici korespondence papežského nuncia Antonia Caetaniho, který působil u pražského dvora Rudolfa II. v době vzestupu české stavovské opozice a zápasu o uzákonění náboženské svobody v Českém království, jehož významným úspěchem bylo vydání tzv. Majestátu v roce 1609. Studium materiálů spjatých s působením papežských diplomatů u dvorů českých panovníků má pro poznání českých dějin mimořádný význam a účastní se ho již několik generací českých historiků; už za první republiky fungoval v Římě Československý historický ústav, za německé okupace i později v době komunistického režimu byl ústav zrušen, po roce 1989 jako součást Historického ústavu Akademie věd ČR znovu zřízen. Nejnovější výsledek tohoto bádání ve vatikánských archivech představuje právě kniha Tomáše Černušáka.

Jindřich Dejmek Diplomacie Československa. Díl I. Nástin dějin ministerstva zahraničních věcí a diplomacie (1918–1992)

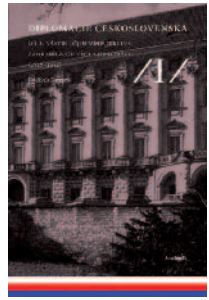

Kniha představuje první důkladnou a na historických pramenech založenou práci o činnosti ministerstva zahraničních věcí a diplomacie po celou dobu existence Československa, tedy od roku 1918 do roku 1992, kdy československý stát zanikl. Zahraniční politika státu se musela postupně vyrovnávat s řadou složitých situací, zvláště bezprostředně po vzniku samostatného Československa, v době ohrožení nacistickým Německem, po únorovém převratu roku 1948 se studenou válkou a konečně na přelomu osmdesátých a devadesátých let se zásadními změnami vnitropolitickými i celoevropskými. Kniha podává důkladný výklad tohoto historického vývoje a zaplňuje dosud existující mezeru v české historiografii moderních dějin.

Jindřich Dejmek – Jan Němeček – Slavomír Michálek Diplomacie Československa. Díl II. Biografický slovník československých diplomatů (1918–1992)

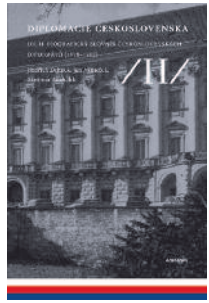

Pro oblast československé diplomacie – specifické a významné složky státní správy – doposud slovník tohoto druhu neexistuje, a zvláště údaje pro komunistické období jsou v běžných encyklopediích až na výjimky nedostupné. Tato kniha tedy zaplňuje existující mezeru a představuje užitečnou příručku nejenom pro potřeby vlastního ministerstva zahraničních věcí, ale zvláště pro zájemce z řad novinářů, historiků, pedagogů a další širší veřejnosti. Slovník zahrnuje všechny klíčové osobnosti československé zahraniční služby, tedy vedle ministrů (a samozřejmě i státních tajemníků) též přednosty (ředitele) jednotlivých sekcí v období 1919–1948 a náměstky v době po roce 1949, dále všechny vyslance (pro období do padesátých let), resp. velvyslance. Slovník tak představuje nepostradatelný základ pro další studium dějin československé diplomacie.

Martin Franc, Vlasta Mádlová
Dějiny Akademie věd ČR v obrazech

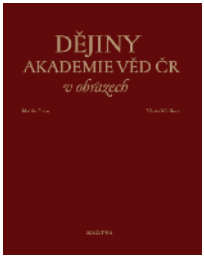

Kniha jako první mapuje celkový vývoj české mimouniverzitní vědy od počátků v humanistických učených společnostech až po transformaci Československé akademie věd na Akademii věd ČR. Tým zkušených autorů přibližuje – poutavě a zasvěceně – dějiny takových významných vědeckých institucí, jako byla např. Královská česká společnost nauk, Česká akademie věd a umění, Masarykova akademie práce a v poválečném období dominantní Československá akademie věd. Opomenuty nejsou ani vědecké instituce Němců z českých zemí. Součástí bohatě ilustrované publikace jsou biografické medailony osobností, které českou vědu v minulosti ovlivnily nejvýrazněji. Vedle toho obsahuje kniha i průřezové kapitoly věnované vývoji vědy v 19. a 20. století. Čtenáři se tak nabízí možnost poznat zajímavé i dramatické peripetie jedinečného příběhu české vědy, která musela tolikrát zápasit o svoji pozici a uznání.

Václav Hájek z Libočan Kronika česká

Hájkova *Kronika česká*, poprvé vydaná v roce 1543, patřila až do 19. století k nejčtenějším a nejoblíbenějším česky psaným knihám, i přes tvrdou kritiku, které ji podrobil v druhé polovině 18. století historik Gelasius Dobner. Hlavně v 19. století *Kronika* poskytla látku mnoha novodobým českým autorům i výtvarným umělcům. Většina starých českých pověstí žije dodnes v obecném povědomí právě v podobě, kterou jim vtiskl Hájek. Hájkovi kritici vytýkali především volné nakládání s prameny a smyšlenky v částech o nejstarším období českých dějin. Postoj dnešních historiků k Hájkovi je příznivější, oceňují především pramennou hodnotu pro období blízké autorovu životu. Kniha je nejúplnější edicí Hájkovy kroniky (starší edice z 1. poloviny 20. století nebyla dokončena, v roce 1981 vyšel pouze výbor). Obsahuje kompletní transkripci textu a na připojeném CD rovněž jeho transliteraci, dále rejstříky (osob a míst), diferenční slovníček a ediční poznámku. Knihu připravil Jan Linka, doslov napsal Petr Voit.

Martina Hrdinová Erby ctihodné šlechty slavného Království českého. Edice a analýza dvou erbovníků české šlechty z 80. let 17. století

Dva heraldické rukopisy z rodového archivu Vratislavů z Mitrovic byly od svého vzniku dislokované daleko od center bádání a o jejich existenci věděla pouze úzká skupina badatelů. I když obsahují přes 2000 kolorovaných erbů, nebyly nikdy prozkoumány z hlediska autorství, datace nebo analýzy obsahu. Obrazová edice přináší výsledky kodikologického a heraldického rozboru s určením více než 950 českých, moravských a slezských rodů, jimž erby patřily. Dále se zabývá osobnostmi jejich tvůrců – Kryštofem Vilémem Harantem z Polžic a Bezdružic (1617–1690) a Václavem Ignácem Vratislavem z Mitrovic (1645–1728), rekonstruuje pramennou základnu erbovníků a zahrnuje i genealogicko-heraldické výzkumy dalších badatelů druhé poloviny 17. století.

Jan Amos Komenský Opera omnia 9/II

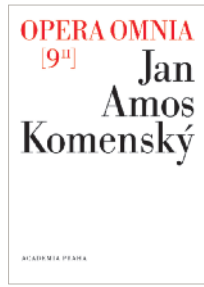

Svazek souborné edice Komenského spisů zahrnuje jeho práce týkající se minulosti i současnosti jednoty bratrské. Jde zejména o Komenského edici a překlad osmé knihy dějin jednoty od polského šlechtice Jana Łašického o kázni v církevním životě jednoty, na niž chtěl Komenský zvláště upozornit jako na činitele krajně důležitého pro přežití církve rozptýlené v exilu ve stále se zhoršujících podmínkách. V české verzi spis směřoval do řad vlastní církve, v latinské připomínal sesterským evangelickým církvím jednak dlouhou tradici české reformace, jednak kázeň jako hodnotu, ke které je třeba se vracet a jež může být inspirací. *Vyhlazení Lešna* líčí podrobně a kriticky poslední dny obyvatel Lešna před jeho obsazením a vypálením polskými vojáky v dubnu 1656. *Děkovné provolání Nejjasnějšímu králi Švédů Karlu Gustavovi* patří ke komeniologickým objevům 20. století.

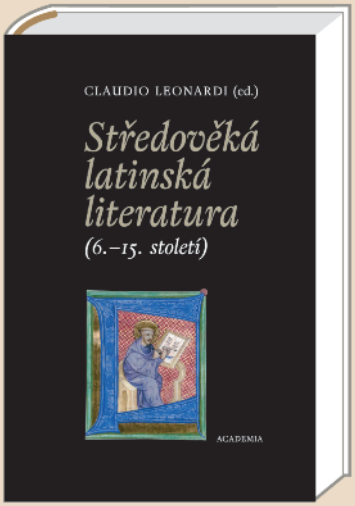

Claudio Leonardi (ed.)
Středověká latinská literatura (6.–15. století)

Středověká latinská literatura, koncipovaná jako první souborná příručka středověké latinské literatury, je určena především pro studenty medievistiky, novolatinské literatury a příbuzných oborů, ale i pro širokou odbornou veřejnost. Látka je z praktických důvodů rozdělena do deseti kapitol, které odpovídají deseti stoletím, během nichž se středověká a posléze humanistická latinská literatura vyvíjela – 6. až 15. století. Jednotlivé kapitoly objasňují kulturní, společenské a politické podmínky každého století v návaznosti na kontext předchozího a následujícího období a přinášejí přehled hlavních autorů a děl příslušného století, doplněný o jejich méně či více podrobnou analýzu. Editorem příručky je přední italský medievista Claudio Leonardi. Autoři jednotlivých statí náleží mezi nejvýznamnější odborníky na dané období v italské i světové medievistice.

— Přeložily Lenka Češková a Kateřina Garajová

Jan Luffer Katalog českých démonologických pověstí

Základní příručkové dílo pro folkloristy, literární vědce a všechny vážné zájemce o české lidové pověsti. Práce podává detailní přehled fondu našich démonologických pověstí na základě analýzy několika tisíc textů lidových pověstí nashromážděných ve folkloristických a dialektologických pramenech. Čtenář získá informace o charakteru celého fondu našich pověstí s nadpřirozenými prvky a může jej srovnat se zahraničním materiálem, u každého typu najde odkazy na prameny a jiné katalogy, porozumí kontextu, ve kterém se látky pověstí vyskytují, a zjistí i leccos z kolektivní psychologie v pozadí lidové slovesnosti. *Katalog českých démonologických pověstí* je v českém prostředí první knižní prací svého druhu.

Zdeněk R. Nešpor a kol. Slovník českých sociologů

Česká sociologie měla a má řadu velkých postav, které výrazně zasáhly do teoretického, metodologického i výzkumného směřování oboru. Mnohé z nich přitom jeho hranice daleko překročily. Osobnosti z řad sociologů se uplatnily v politice, sociální a kulturní sféře i jako veřejně působící intelektuálové, stejně jako další autoři, jejichž sociologická relevance byla rozpoznána teprve zpětně. *Slovník českých sociologů* je výsledkem práce na projektu Dějiny a současnost české sociologie. Přináší analyticky pojatá osobní hesla 178 klíčových postav české sociologie od jejích počátků v 19. století do současnosti. Zachycuje životní osudy těchto osobností, přináší soupis a kritickou analýzu jejich díla i shrnutí jeho odborného a společenského vlivu. Jedná se o vůbec první akademicky pojatou práci svého druhu. Autoři jednotlivých hesel se přitom snažili postihnout nejen dobový význam jednotlivých osobností, ale rovněž ukázat, v čem jsou jejich díla a myšlenky aktuální dnes.

Martin Ouředníček, Petra Špačková, Jakub Novák (eds.) Sub Urbs: krajina, sídla a lidé

Předkládaná kniha *Sub Urbs: krajina, sídla a lidé* je věnována jevům a procesům, které se v současnosti odehrávají za městem nebo vedle města (sub urbs). Kniha obsahuje třináct kapitol odborníků z různých pracovišť. Na fenomén suburbanizace pohlíží především jako na proměnu příměstské krajiny, prostorové a sociální organizace sídel a interakci lidí původně bydlících a nově přicházejících do suburbií z prostředí měst. Kniha nabízí nové perspektivy a je charakteristická využitím pohledů různých výzkumných oborů. Vedle sociálních geografů jsou v autorském kolektivu zastoupeni fyzičtí geografové, kartografové, sociologové, urbanisté a architekti. Řazení jednotlivých kapitol knihy směřuje od teoretických a metodologických aspektů výzkumu suburbanizace v ČR přes případové studie vybraných měst až k aplikačně orientovaným textům nabízejícím implementaci výsledků základního výzkumu zejména v plánovací praxi.

Vladimír Papoušek a kol. Lomy vertikál. Česká literatura v letech 1924–1934

Kniha navazuje na svazek *Dějiny nové moderny. Česká literatura v letech 1905–1923* a představuje další pokus stejného autorského týmu o alternativní dějiny české literatury. V *Lomech vertikál* jsou zachovány základní principy prvního svazku. Čtenář najde přehlednou Plochu času i informačně bohatou Mapu polí literárního a kulturního dění periody. Setká se i se „sítí" tvořenou dvěma průřezovými kapitolami sledujícími periodu z hlediska dění v domácím i světovém kontextu. Dále pak se souborem obsáhlých autorských kapitol, které se pokoušejí analyzovat pohyb a kontradikce dobového diskursivního vlnění z hlediska dominantních dobových metafor, které na sebe strhávaly pozornost ve veřejném prostoru a utvářely řeč a imaginaci doby. Součástí knihy je i bohatý obrazový doprovod, dokumentující jak knižní produkci sledovaného období, tak dobové výtvarné přístupy ke knižní obálce. Fotografie umělců patří mezi málo známé, jsou vybírány tak, aby zachycovaly spíše dobovou událost než jen pouhý portrét.

Taťána Petrasová, Pavla Machalíková (eds.)
Člověk a stroj v české kultuře 19. století

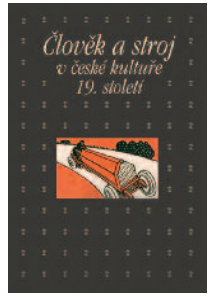

Publikace přináší tři desítky příspěvků z 32. ročníku mezioborového sympozia k problematice 19. století, které se každoročně pořádá v Plzni. Badatelé z oboru hospodářských dějin, dějin vědy i výtvarného umění, literární historikové, muzikologové, historikové filmu i fotografie ukazují, jak vypadal svět „mechanického věku" před tím, než ho objevila avantgarda 20. století. V pěti oddílech se čtenář dozví, kdy došlo ke zlomu v ekonomickém myšlení směrem k industrializaci, co způsobilo sjednocení evropského času, ale i o počátcích psaní na stroji a etnomuzikologii. Publikace je vybavena původním obrazovým materiálem, který přináší i díla nepublikovaná v katalogu výstavy *Člověk a stroj*, pořádané k sympoziu Západočeskou galerií v Plzni.

Karel Sabina Král Ferdinand V. Dobrotivý a jeho doba

Svazek přináší širší veřejnosti dosud neznámý román z klasického období české literatury, dějově zasazený do 30. a 40. let 19. století a vrcholící revolučním rokem 1848. Jde o rozsáhlou společensko-politickou fresku, v níž jsou zachycena všechna prostředí císařského Rakouska včetně Vídně, Prahy, Uher, Slovenska, polské i ukrajinské Haliče a Itálie. V zalidněných výjevech z pražské královské korunovace Ferdinanda V. roku 1836 nebo později ve scénách z revolučních bojů se střetávají postavy z nejrůznějších společenských vrstev od císařského dvora až po české vlastenecké kruhy, postavy z lidu, a dokonce z pražského podsvětí. Dílo pochází ze závěrečného tvůrčího období Karla Sabiny (1813–1877), který byl nucen žít na okraji kulturní společnosti, poté co byla veřejně odhalena jeho konfidentní spolupráce s rakouskou policií. Čtivě a poutavě napsaný text proto bilancuje působení romantické generace včetně deziluze z nezdařené revoluce a navíc obsahuje řadu autentických vzpomínek a názorů autora. Editory knihy jsou Michal Charypar a Lenka Kusáková.

Lubomír Slavíček (ed.) Slovník historiků umění, výtvarných kritiků, teoretiků a publicistů v českých zemích a jejich spolupracovníků z příbuzných oborů (1800–2008)

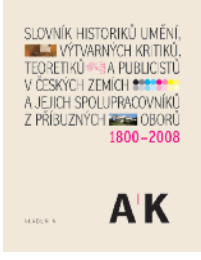

Publikace představuje první práci svého druhu v kontextu národní kultury a doplňuje citelnou mezeru, kterou české dějiny umění až dosud měly. Biografický a bibliografický lexikon zahrnuje osobnosti, jejichž dílo je již uzavřeno, a to včetně dosud opomíjených historiků umění německé národnosti, ale značný důraz klade také na uvedení současných představitelů tohoto oboru všech generací. Zájemce ve slovníku najde biografické a bibliografické informace o pracovnících působících v muzejních a galerijních institucích, na pracovištích památkové péče, na vysokých školách a v akademických ústavech, o teoreticích, výtvarných kritících a publicistech, o kurátorech výstav současného umění ad. Autoři zachycují také osobnosti, které působily či působí v zahraničí.

Sphaera octava. Mýty a věda o hvězdách

Soubor čtyř původních, tematicky spjatých publikací bude obsahovat tyto části:

I. Pseudo-Hyginus – Báje

První český překlad Pseudo-Hyginových *Bájí* poskytne čtenáři bohatý faktografický materiál k řecké mytologii. Jedná se o scholia, výpisky neznámého římského autora z 1. až 2. stol. n. l. z nezachované původní Hyginovy práce. *Báje* byly v pozdějších dobách oblíbeným zdrojem inspirace výtvarných umělců. Knihu provází úvodní studie, poznámky a rejstříky. *— Přeložila Alena Hadravová*

II. Gaius Iulius Hyginus – O astronomii

Hyginova *Astronomie* z přelomu letopočtu je souhrnem antických (starořeckých) představ o vzniku souhvězdí, čerpaných z různých literárních zdrojů, je však i jakýmsi katalogem hvězd v próze. Práce až do raného novověku silně ovlivňovala jak výtvarné představy o podobě souhvězdí, tak i středověkou recepci antické vědy o souhvězdích. První český překlad Aleny Hadravové je doplněn o první překlad Pseudo-Eratosthenovy práce *Zhvězdnění* a dále o přetisk překladu Arátových *Jevů na nebi* z pera Radislava Hoška. Obě tyto práce byly staršími Hyginovými prameny.

— Přeložili Alena Hadravová a Radislav Hošek

III. Středověká pojednání o souhvězdích

Hyginovu práci kolem roku 1220 přepracoval Michael Scot. Opis a český překlad latinského traktátu, závislého na Michaelově pojednání, je obsahem 3. svazku tetralogie. Edice je doplněna rozsáhlou ilustrovanou studií o ikonografii souhvězdí od antiky po raný novověk a studií Lenky Panuškové o ikonografii planet.

— Přeložily Alena Hadravová a Lenka Panušková

IV. Přemyslovský nebeský glóbus

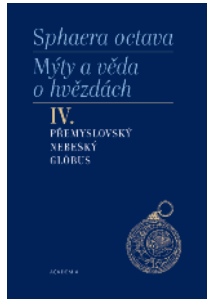

Přemyslovský nebeský glóbus (2. pol. 13. stol., dnes v Bernkastel-Kues) ze sbírek českých králů vznikl patrně pro Přemysla Otakara II. Spolupráce klasické filoložky a astrofyzika dokázala, že unikátní přístroj, spjatý se štaufským prostředím císařského dvora Friedricha II. na Sicílii, navazuje přímo na antické vzory a je zpracován s mimořádnou přesností vůči Ptolemaiovým souřadnicím hvězd a jeho požadavkům na stavbu glóbu. Svazek doplňuje edice a český překlad latinské verze as-Súfího *Katalogu hvězd*, v níž byl Ptolemaiův *Katalog* známý evropské středověké vědě. *— Přeložila Alena Hadravová, spolupráce Petr Hadrava*

František Štícha (ed.) Akademická gramatika spisovné češtiny

Snahou nové *Akademické gramatiky spisovné češtiny* je poskytnout české kulturní veřejnosti, studentům i učitelům, ale také publicistům, lektorům, redaktorům a korektorům, autorům a překladatelům uspořádanou soustavu základních, avšak relativně úplných a netriviálních informací o jevech a přirozených pravidlech gramatiky současné, především psané publikované češtiny v podobě praktické příručky. Teoretické výklady gramatických jevů jsou proto zpravidla omezeny na nutné minimum. Nová *Akademická gramatika spisovné češtiny* je z velké části založena na analýzách živých současných psaných textů, obsažených zejména v Českém národním korpusu. Je proto gramatikou, již užívají všichni dobří tvůrci textů nebo promluv k určitému komunikativnímu cíli stejným způsobem.

JIŽ VYŠLO:

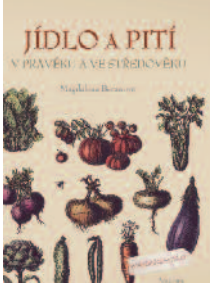

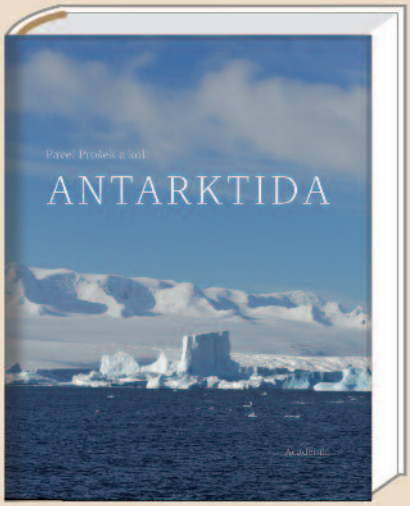

Pavel Prošek a kol. Antarktida

První původní česká monografie o Antarktidě je rozdělena do čtyř tematických celků. V první části získá čtenář obecnější informace o Antarktidě jako kontinentu, týkající se jeho postavení a významu v měřítku Země, jeho fyzické geografie (reliéfu, systému zalednění, ostrovní části, klimatu), geologického vývoje a živé přírody na pevnině a v moři. Druhý tematický celek je orientován na historii objevů, minulé a současné impakty přítomnosti člověka (vč. ekologických problémů s nimi spojených), právního systému Antarktidy a historie české vědecké přítomnosti zde. Třetí část se zabývá ostrovem Jamese Rosse, historií jeho objevování, prosazováním a stavbou české antarktické stanice. V závěrečné části jsou prezentovány výsledky českých výzkumů v prostoru stanice. Autory publikace jsou přední čeští odborníci zaměření na polární výzkumy, a proto je v ní uvedena řada zajímavých a málo publikovaných nebo původních informací.

Libor Hort a kol. Dynamika vývoje pralesovitých rezervací v ČR. IV. Moravskoslezské Beskydy a Javorníky

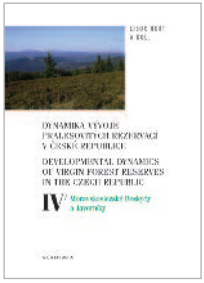

Čtvrtý svazek řady se věnuje přirozeným lesům v oblasti Západních Karpat. Shrnuje poznatky o změnách v půdách, v bylinném a dřevinném patře národních přírodních rezervací Mionší, Salajka, Razula a přírodní rezervace Sidonie. Změny jsou popsány na základě opakovaných šetření a je podrobně analyzován i historický vývoj rezervací. Růstové poměry jsou reprezentovány převážně stanovišti bohatých a obohacených bučin a jedlobučin 4. a 5. lesního vegetačního stupně. Kniha v historickém kontextu nejen popisuje vývojový proces probíhající v těchto přirozených lesích, ale zároveň navrhuje opatření k ochraně těchto území i území podobného typu. Text je doplněn velkým množstvím obrázků, tabulek, fotografií a map.

Vladimír Mařík, Olga Štěpánková, Jiří Lažanský a kol. Umělá inteligence (6)

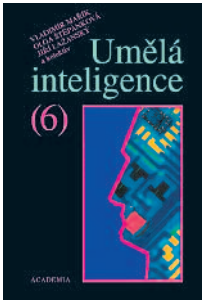

Šestý díl knihy *Umělá inteligence* se soustřeďuje na problematiku rozpoznávání a automatického zpracování znalostí a představuje čtenáři techniky, které hrají při řešení těchto úloh zásadní roli. Nabízí blok kapitol věnovaný ontologiím, sémantickému webu a jeho nástrojům. Ten je prvním uceleným česky psaným textem o této problematice. Na tuto část navazují oddíly věnované automatizaci logického dokazování a způsobům reprezentace, získávání i využívání znalostí. Neméně zajímavé jsou i kapitoly, které rozebírají aktuální problémy zkoumané v oblasti rozpoznávání i způsoby jejich řešení.

Jiří Moravec (ed.) a kolektiv Fauna ČR: Plazi – Reptilia

Publikace navazuje na předcházející svazek z řady Fauna (*Fauna ČSFR Plazi – Reptilia*, Academia 1992). Jedná se však o nové zpracování dostupných informací o fauně plazů u nás. Kniha shrnuje dosavadní poznatky o taxonomii, morfologii a biologii všech druhů našich plazů. Důraz je kladen na shromáždění maximálního množství dat týkajících se populací plazů z území ČR a jejich intepretaci v kontextu dalších informací, které jsou k dispozici z jiných částí areálů rozšíření jednotlivých druhů. K dispozici jsou i konkrétní morfologická data vybraných sérií našich plazů uložených ve sbírkách Národního muzea v Praze. Zvláštní pozornost je věnována zhodnocení výskytu plazů na našem území a vypracování aktuálních map rozšíření všech druhů. Samostatná kapitola je věnována nepůvodním druhům plazů žijícím na území ČR. Nechybí charakteristiky čeledí a rodů ani klíč k určení jednotlivých druhů našich plazů. Kniha přináší navíc první ucelené zpracování informací o parazitech našich plazů.

JIŽ VYŠLO:

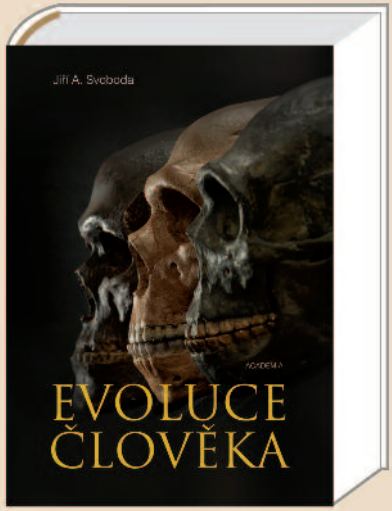

Jiří A. Svoboda (ed.) Evoluce člověka

V současné době je stále aktuálnější otázka, v čem tkví unikátnost bio-sociálního vývoje člověka a jeho bezprecedentní akcelerace. Cílem této knihy je utřídit dosažené poznatky o lidské evoluci k druhému desetiletí 21. století. Téměř každým dnem přibývá terénních objevů, zavádějí se nové metody a mění se způsob kladení otázek, takže syntetické texty v oboru paleoantropologie velmi rychle zastarávají. Ambicí knihy je rozšířit antropologický pohled na vývoj člověka integrací dalších vědních disciplín. Lidské fosilie jsou totiž vzácné, často nekompletní a samy o sobě vydají jen omezené svědectví. Není bez zajímavosti, že evoluční teorie se obvykle formovaly v určitém předstihu před objevy lidských fosilií. Proto jsou před vlastní paleoantropologický text předsazeny kapitoly, koncipované z hlediska evoluční biologie, jejichž autorem je Miloš Macholán.

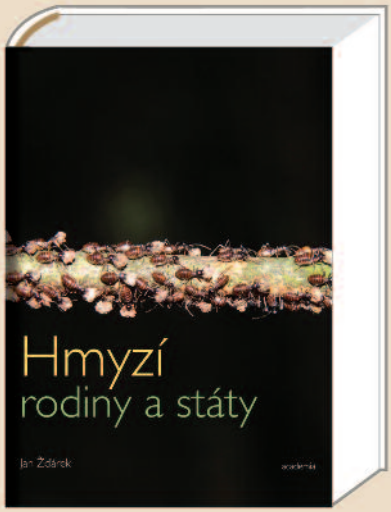

Jan Žďárek Hmyzí rodiny a státy

Doplněné a rozšířené vydání populární knihy o společenském hmyzu z pera entomologa, vysokoškolského pedagoga a popularizátora vědy poutavou a přístupnou formou vysvětluje záhady a mýty obestírající rodinné a společenské chování hmyzu a pavouků. Pohledem současné vědy se autor pokouší odpovědět na otázky, jak a proč se už před miliony let vyvinuli tvorové organizovaní do společností, jejichž složitost si nic nezadá s uspořádáním společnosti lidské, kde je sobectví jedince neznámým a vývojově překonaným jevem, kde se o osudu a řízení společnosti rozhoduje tím nejdemokratičtějším způsobem i přesto, že se zvenčí režim jeví jako nejkrutější totalita. Máme si z organizací hmyzích států brát příklad, nebo jsou odstrašujícím vzorem? Máme se jich obávat, nebo je máme obdivovat? Máme v nich snad vidět předobraz lidské civilizace daleké budoucnosti?

REJSTŘÍK AUTORŮ A EDITORŮ

Ackermann Petr / 83
Barnouw David / 32
Bauman Zygmunt / 5
Bažant Václav / 12
Bolton Jonathan / 69
Brenová Paulina / 70
Broch Hermann / 22
Brych Vladimír / 16
Bulgakov Michail / 59
Bulgakovová Jelena / 59
Čermák Jan / 22
Černušák Tomáš / 100
Čmejrková Světla / 46
Čornejová Alžběta / 70
David Avraham / 42
Dejmek Jindřich / 101
Deml Jakub / 91, 92
Dever William / 42
Doležel Lubomír / 60
Dvořák Jan / 13
Elster Jon / 6
Esterházy Péter / 23
Fej Chan / 55
Fenton Edward / 60
Fialová Alena / 71
Filipová Lucie / 32
Franc Martin / 33, 102
Frick Karl R. H. / 31
Gombrich Richard / 56
Grimaldi Nicolas / 26
Hájek z Libočan Václav / 102
ha-Levi Jehuda / 41
Halata Martin / 61
Havlík Martin / 46
Hoffmannová Jana / 46
Hort Libor / 112
Houda Přemysl / 71
Hrdinová Martina / 103
Hrouda Lubomír / 11
Hyginus Gaius Iulius / 108, 109
Chládek Stanislav / 76
Janoška Martin / 16
Jareš Jakub / 72
Ježková Petra / 33
Kalandra Záviš / 93
Klán Petr / 26
Klíma Ivan / 94, 95
Klusoň Petr / 27
Kočárek Petr / 14
Komárek Stanislav / 96
Komenský Jan Amos / 103
Kostlán Antonín / 33
Košnarová Veronika / 49
Koura Petr / 72
Kovář Martin / 34
Kubátová Hana / 34
Kůdela Václav / 83
Laurens Henry / 6
de Lautréamont Comte / 21
Lažanský Jiří / 112
Lederer Jiří / 62
Lefeuvre Ivanka / 62
Leonardi Claudio / 104
Lieblová Dagmar / 61
Liebscher Petr / 17
Luffer Jan / 105
Luhmann Niklas / 7
Lukacs John / 35
Macek Jan / 12
Mádlová Vlasta / 102
Machalíková Pavla / 107
Mann Thomas / 63
Mařík Vladimír / 112
Maštera Jaromír /13
Melka Karel / 84
Menasse Robert / 23
Michálek Slavomír / 101
Mikšík Michal / 13
Mikuláš Radek / 18
Míšková Alena / 33
Moravec Jiří / 113
Morávková Naděžda / 63
Müllerová Olga / 46
Myant Martin / 7
Nedvěd Oldřich / 88
Neitzel Sönke / 36
Nekvasil Jindra / 67
Němeček Jan / 101
Nešpor Zdeněk R. / 105
Novák Jakub / 106
Novák Vladimír / 87
Olšáková Doubravka / 73
Ouředníček Martin / 106
Pacner Karel / 64
Padevět Jiří / 15
Papoušek Vladimír / 106
Parolek Radegast / 64
Pažout Jaroslav / 36
Petrasová Taťána / 107
Piorecká Kateřina / 17
Piorecký Karel / 17
Pokorná Magdalena / 37
Prášil Ilja Tom / 83
Pravdová Markéta / 45
Preiss Pavel / 75
Prošek Pavel / 111
Rendek Jan / 16, 17
Roček Zbyněk / 37
Rod Jaroslav / 83
Roth Joseph / 38
Ryanová Marie-Laure / 53
Sabina Karel / 107
Semotanová Eva / 99
Shaxson Nicholas / 8
Schmelzová Radoslava / 18
Slavíček Lubomír / 108
Soukup Jaromír / 34
Spurný Matěj / 72
Steinová Dagmar / 65
Stloukal Milan / 67
Stoková Danuta / 61
van der Stroom Gerrold / 32
Svadbová Blanka / 65
Svatoňová Kateřina / 35, 81
Svítek Miroslav / 29
Svoboda Jiří A. / 114
Svobodová Ivana / 45
Špačková Petra / 106
Šťastný Martin / 84
Štěpánková Olga / 112
Štícha František / 47, 110
Šubrtová Dagmar / 18
Tajmīja Ibn / 56
Tippnerová Anja / 50
Tomek Prokop / 18
Úradníček Luboš / 12
Veverka Karel / 83
Vojvodík Josef / 35
Vokáčová Petra / 39
Volná Katka / 72
Vybíral Jindřich / 77
Welzer Harald / 36
Wencel Tomáš / 79
Wenclová Jana / 79
Williams Paul / 57
Zahradník Petr / 88
Zavadil Vít / 13
Zeman Jiří / 46
Zemanová Zuzana / 73
Zimbardo Philip / 25
Žďárek Jan / 115
Žonca Milan / 43

REJSTŘÍK TITULŮ

A

Abiotikózy rostlin: poruchy, poškození a poranění / 83

Akademická gramatika spisovné češtiny / 110

Akademická příručka českého jazyka / 45

Akademický atlas českých dějin / 99

Anonymní hebrejská kronika z raně novověké Prahy / 42

Antarktida / 111

Arabský Orient za časů Ameriky. Od války v Zálivu k válce v Iráku / 6

Atlas lučních rostlin / 11

B

Bohemia docta. On the historical Roots of Science in the Czech Lands / 33

Brouci čeledi červotočovití (Ptinidae) střední Evropy / 88

Brouci čeledi potemníkovití (Tenebrionidae) střední Evropy / 87

Brouci čeledi slunéčkovití (Coccinellidae) střední Evropy / 88

C, Č

Co zbylo v paměti / 65

Česko-německá srovnávací gramatika / 47

Čirůvky / 13

Člověk a stroj v české kultuře 19. století / 107

Čtyřhlas Terézy Novákové. Teréza Nováková ve světle rodinné korespondence / 65

D

Dějiny Akademie věd ČR v obrazech / 102

Deníky Johna Deeho / 60

Deníky Mistra a Markétky / 59

Diplomacie Československa. Díl I. Nástin dějin ministerstva zahraničních věcí a diplomacie (1918–1992) / 101

Diplomacie Československa. Díl II. Biografický slovník česko-slovenských diplomatů (1918–1992) / 101

Dovolená s poukazem. Odborové rekreace v Československu 1948–1968 / 70

Dynamika vývoje pralesovitých rezervací v ČR IV. Moravskoslezské Beskydy a Javorníky / 112

E

Ekonomika a účetnictví veřejných výzkumných institucí / 79

Encyklopedický přehled jílových minerálů / 84

Epistulae et acta nuntiorum apostolicorum apud imperatorem 1592–1628. Tomus IV. Epistulae et acta Antonii Caetani 1607–1611. Pars IV. September 1608 – Junius 1609 / 100

Erby ctihodné šlechty slavného Království českého. Edice a analýza dvou erbovníků české šlechty z 80. let 17. století / 103

Estébáckou Prahou. Průvodce po pražských sídlech Státní bezpečnosti / 18

Evoluce člověka / 114

F

Fauna ČR: Plazi – Reptilia / 113

Folk jako společenský fenomén v čase tzv. normalizace / 71

Francouzi a Němci na cestě ke sblížení. Partnerství měst a obcí (1950–2000) / 32

František Graus a československá poválečná historiografie / 63

H

Harmonia caelestis / 23

Hmyzí rodiny a státy / 115

Hrady, zámky a tvrze západních Čech / 16

CH

Chan-fej-c'. Sv. II. / 55

Churchill: Vizionář, státník, historik / 35

J

Jedovatá stopa /27

K

Kalevala / 22

Katalog českých démonologických pověstí / 105

Kdo udal Annu Frankovou? / 32

Keře / 12

Kieślowski o Kieślowském / 61

Kniha argumentů a důkazů ve prospěch opovrhovaného náboženství (Kniha Chazarů), známá jako Kuzari / 41

Král Ferdinand V. Dobrotivý a jeho doba / 107

Kronika česká / 102

Kronika zoologického poznávání / 37

Kruté i krásné dvacáté století. Memoárová mozaika v pěti dílech / 64

L

Láska a smetí. Spisy VI / 94

Leopold Bauer: Architekt „jiné moderny“ / 77

Lidé v mé paměti / 64

Lomy vertikál. Česká literatura v letech 1924–1934 / 106

Luciferův efekt. Jak se z dobrých lidí stávají zlí / 25

M

Mahájánový buddhismus. Základy nauky / 57

Měl Bůh ženu? Archeologie a lidové náboženství ve starověkém Izraeli / 42

Migrace. Deníkové záznamy z roku 1982 / 62

Moje zlatá řemesla. Spisy VII / 95

Motýli a housenky střední Evropy. Motýli s denní aktivitou / 12

Mystické překlady. Svazek 2. / 92

N

Nachmanidovy polemiky / 43

Narativ jako virtuální realita. Interaktivita a vtažení v literatuře a digitálních médiích / 53

Nelidskost / 26

Nepokradeš! Nálady a postoje slovenské společnosti k židovské otázce, 1938–1945 / 34

Normalizační próza / 71

O

O sobě. Autobiografické spisy / 63

Obležen národem dramatiků. Jan Lier, kritik a dramaturg Národního divadla / 33

Odpoutané obrazy. Archeologie českého virtuálního prostoru / 81

Opera omnia 9/II / 103

Ostrovy pokladů. Daňové ráje a lidé, kteří ukradli svět / 8

Osvícení v tradici gnosticko-teosofických a alchymicko-rosenkruciánských tajných společností do konce 18. století / 31

P

Parmenidova filozofie. Svazek 1. / 93

Permanentní avantgarda? / 50

Písňové texty v české populární hudbě šedesátých let / 73

Pozdravy ze Schlossbergu. Paměti Josepha Rudolpha z Wartburgu, syna hradního inspektora / 61

Praha avantgardní. Literární průvodce městem v letech 1918–1939 / 17

Průvodce protektorátní Prahou. Místa – události – lidé / 15

Prvotiny. Svazek 1. / 91

Příběhy o hrdé pokoře. Aristokracie českých zemí v době vrcholného baroka / 39

R

Realita masmédií / 7

Rovnokřídlí České republiky / 14

Rybníky České republiky / 17

S

Sjezd swingařů a potápek. Česká swingová mládež za druhé světové války a její „hořkej svět“ / 72

Slovník českých sociologů / 105

Slovník historiků umění, výtvarných kritiků, teoretiků a publicistů v českých zemích a jejich spolupracovníků z příbuzných oborů (1800–2008) / 108

S minulostí zúčtujeme! Sebereflexe Filozofické fakulty UK v dokumentech sedmdesátých a devadesátých let 20. století / 72

Snůšky a larvy obojživelníků České republiky / 13

Sopky a sopečné vrchy ČR / 16

Současná umělecká díla v krajině / 18

REJSTŘÍK TITULŮ

Sphaera octava. Mýty a věda o hvězdách / 108, 109

Středověká latinská literatura (6.–15. století) / 104

Styl mediálních dialogů / 46

Sub Urbs: krajina, sídla a lidé / 106

Svetozar Nevole. Výbor z díla / 35

Světy disentu / 69

T

Tekutá láska. O křehkosti lidských pout / 5

Temná tajemství starých Mayů: Cesta šerem mayských mýtů a rituálních jeskyní / 76

Teorie masového šílenství / 22

Théravádový buddhismus. Od starověkého Benáresu po dnešní Kolombo / 56

Tmel společnosti. Studie sociálního řádu / 6

Touhy a iluze / Touhy bez iluzí / 62

U

Umělá inteligence (6) / 112

V

Václav Vavřinec Reiner. Dílo, život a doba malíře českého baroka / 75

Věčné tajemství Býčí skály / 67

Věčně inspirující čísla / 26

Věda jde k lidu. *Od Československé společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí k Socialistické akademii* / 73

Velká Británie v letech 1945–2010 / 34

Víc než součet částí aneb Systémový pohled na proces lidského poznání / 29

Vojáci. Protokoly o bojování, zabíjení a umírání / 36

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných 1978–1989 / 36

Vyhnání z pekla / 23

Vzestup a pád českého kapitalismu. Vývoj ekonomiky v České republice od roku 1989 / 7

W

Wāsiṭské vyznání / 56

Z, Ž

Západ v mlze / 96

Zelinář a jeho televize / 70

Zpěvy Maldororovy – Poesie – Dopisy / 21

Ztracen v dějinách. Spisovatel Jan M. Kolár / 49

„Žádný rámus, pánové“. Osobnosti – instituce – události českého veřejného života padesátých let 19. století / 37

Židé na cestě / 38

Život s literaturou. Vzpomínky a rozhovory / 60

R. H. Fric
OSVÍCENÍ V TRA
GNOSTICKO-TEOSO
A ALCHYMICKO-ROSENKR
TAJNÝCH SPOL
DO KONCE
18.